



Lidingö kyrka



Kvarnen



S:ta Annagården/S:ta Anna kapell



Grönsta Prästgård



Breviks kyrka



Lidingö kyrkogård



Viken ceremonilokal



Kyrkallén

Lokalförsörjningsplan

Lidingö församling

2022–2031

Innehåll

Inledning och bakgrund	3
Denna lokalförsörjningsplan	3
Mål och planeringsförutsättningar	4
Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningen.....	4
Omvärldsbeskrivning	7
Geografiskt läge	7
Befolkningsutveckling och antal kyrkotillhöriga	8
Kommunikationer	9
Arbete och skola.....	9
Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar.....	10
Ekonomisk utveckling.....	10
Personal	11
Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar	11
Församlingsverksamhetens behov av mark, byggnader och anläggningar	16
Begravningsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar	18
Befintligt bestånd av mark, byggnader och anläggningar.....	20
Befintligt bestånd.....	20
Fastighetsbeståndets utveckling sett till beslutade åtgärder	23
Analys ur olika perspektiv.....	24
Fastighetskostnader	24
Lokalnyttjande	27
Kulturvärden	34
Ändamålsenlighet och teknisk status	36
Energi och miljö	39
Sammanfattande analys	41
Åtgärdsplan och konsekvensanalys.....	42
Åtgärder och konsekvensanalys	42
Konsekvenser	45
Bilaga 1 – Ändamålsenlighetsenkät	46

Inledning och bakgrund

I november 2016 beslutade Kyrkomötet i Svenska kyrkan att varje pastorat eller församling som inte ingår i ett pastorat ska ha en lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplaner bör vara införda i alla församlingar eller pastorat senast 1 januari 2022.

Denna lokalförsörjningsplan gäller Lidingö församling. Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige den 2021-12-09 och omfattar perioden 2022–2031. De analyser och prognoser som redovisas i planen utgår i huvudsak från utfallet 2020. Vid analyser av nyttjande och bogningsgrad har det som planeras för senhösten 2021 legat till grund för analysen. Bakgrunden är att statistiken för 2020 och första halvan av 2021 påverkats starkt av Covid-19 pandemin.

Arbetet med och innehållet i lokalförsörjningsplanen styrs av kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2018:18). Där anges bland annat att kyrkofullmäktige är den instans som fastställer lokalförsörjningsplanen. Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om det ska ske en ändring av Lokalförsörjningsplanen (kyrkoordningen 3 kap. 2 § och 47 kap. 12 §).

Detta är församlingens första lokalförsörjningsplan. Planen ska vara ett vägledande redskap som underlättar och stödjer genomförandet av församlingens vision, uppdrag och kallelse. Innehållet i planen kan komma att vidareutvecklas efter hand, likaså rutiner för att uppdatera och revidera planen. Lokalförsörjningsplanen omfattar alla verksamheter och alla byggnader, anläggningar och markobjekt som församlingen äger, hyr eller arrenderar. Lokalförsörjningsplanen för Lidingö församling är upprättad i enlighet med kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser för lokalförsörjningsplaner.

Lokalförsörjningsplanen innehåller: kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningen, beskrivning av verksamheten och utveckling, en samlad redovisning och analys av församlingens innehav och nyttjande av mark, byggnader och anläggningar samt framtida behov. Slutligen finns en åtgärdsplan som beskriver och prioriterar åtgärder med tillhörande konsekvensanalys.

Processledare för lokalförsörjningsarbetet har varit administrativ chef Anders Stark. Som stöd till processledaren har en arbetsgrupp utsetts. Arbetsgruppen har ansvarat för projektets framdrift och har bestått av kyrkogårds- och fastighetschef, Ulf Boström, och externa konsulter från NIRAS Sweden AB, Ida Gäskeby och Ida Abrahamsson. För strategiska övervägande och prioriteringar har även en samplaneringsgrupp varit med i arbetet. Samplaneringsgruppen har utgjorts av arbetsgruppen och kyrkoherde Magnus Östling, samt förtroendevalda Suzanne Fredborg och Daniel Larson som har utsetts av kyrkorådet. Under arbetet har förtroendevalda och personal informerats under möten, arbetsplatsträffar och sammanträden med Arbetsmiljögruppen.

Mål och planeringsförutsättningar

I detta avsnitt redovisas de mål som finns för församlingens lokalförsörjning. Det övergripande målet för lokalförsörjningsplanering är att varje verksamhet ska kunna utföra sitt uppdrag i ändamålsenliga lokaler med en långsiktig hållbar resursplanering. Lokalförsörjningsplanen ska visa vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå det övergripande målet, samt uppfylla församlingsinstruktionens övergripande målsättningar och kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen.

Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningen

A. Mål med utgångspunkt i verksamheten

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen. Det betyder att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att församlingen kan utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktig hållbar resursanvändning. Lidingö församlingsinstruktion (utfärdad 2020-06-10) innehåller bland annat följande övergripande mål:

”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen gör är stöd för och en konsekvens av denna uppgift.”

Och *”Lidingö församling äger fastigheter och däribland en vacker kyrkogård. Byggnader och miljöer behöver användas på ett ändamålsenligt sätt och bidra till goda mötesplatser.”*

Församlingsinstruktionens vision för Lidingö församling sammanfattas i *”den goda mötesplatsen”*.

För att arbeta med och uppfylla församlingsinstruktionen krävs bland annat sammanhang, arenor och forum för möten. Församlingen ska genom sin verksamhet och sina lokaler erbjuda en välkomnande plats för kyrkotillhöriga. Lokalerna ska tillgodose verksamhetens behov och därigenom:

- a) Främja ett växande och varierande gudstjänstliv
- b) Fungera för kristen undervisning i olika former och för olika åldersgrupper
- c) Vara lämpliga för församlingens diakoniverksamhet
- d) Ses som en tillgång i missionsuppdraget
- e) Fungera för övrig kyrklig verksamhet och begravningsverksamheten

B. Mål med utgångspunkt i god förvaltning

Förvaltningen och planeringen av församlingens mark, byggnader och anläggningar ska bedrivas med en långsiktigt hållbar resursanvändning:

- a) Fastighetsförvaltningen ska utföras med utgångspunkten att beståndet ska underhållas för att upprätthålla en god teknisk status
 - Årliga anslag för planerat underhåll ska planeras utifrån en prioritetsordning för beståndet, prioritetsordningen ska antas av Kyrkorådet
 - Planeringen av underhåll ska sträcka sig över 10 år och dels se till att tillgodose underhållsbehov som finns i nuläget/sedan tidigare och dels tillgodose underhållsbehov som uppstår under perioden. I planeringen av underhåll ska eliminering av risker för personskador, negativa effekter på verksamheten, skador på grundsystem, installationer och ytskikt samt driftsstopp prioriteras
- b) Församlingsverksamhetens årliga fastighetskostnad bör inte överstiga 20 procent av församlingsverksamhetens årliga nettokyrkoavgift
- c) Församlingen ska enbart förbruka förnybar energi märkt ”bra miljöval” eller motsvarande
- d) Lokalbehov bör i första hand tillgodoses i församlingens egna lokaler, om det inte är motiverat att vara någon annanstans sett till församlingsinstruktionens mål och intentioner eller ekonomiska fördelar.
- e) För lokaler med kommersiell uthyrning ska församlingen ha en uthyrning med hyresavtal enligt branschstandard.
- f) Vi ska uppnå ett tillfredsställande nyttjande av våra lokaler alternativt hitta nya användningsområden, hyra ut eller avyttra lokaler med lågt nyttjande.

Mål och direktiv för planeringsprocessen för framtagning av Lokalförsörjningsplan 2022–2031

Lokalförsörjningsplanen ska visa vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå det övergripande målet, samt uppfylla församlingsinstruktionens övergripande målsättningar och kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen. Målet med denna första lokalförsörjningsplan är att ge församlingen värdefull kunskap om lokalbehov, lokalbeståndet och behov av åtgärder.

Kyrkobyggnadernas särställning

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas i lokalförsörjningsplaneringen. För skyddade kyrkobyggnader, begravningsplatser och kyrkotomter gäller att de ska vårdas så att deras kulturhistoriska värden inte minskar och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Det kyrkliga kulturarvet, både kyrkobyggnader och kyrkogårdar är fulla av historia och kultur. Kyrkobyggnader är en del av församlingens och landets historia som måste vårdas. Likaså är kyrkogården ett öppet arkiv dit alla har tillträde och där det finns ett botaniskt, arkitektoniskt, religiöst och etnologiskt arv.

Vad innebär det att församlingen har en lokalförsörjningsplan? Vad händer sedan?

Lidingö församling har följt Svenska kyrkans arbetsmodell för lokalförsörjning (illustration 1). När lokalförsörjningsplanen är antagen är nästa steg att arbeta vidare med lokalförsörjningen i enlighet med de åtgärder som föreslås i åtgärdsplanen.

Beroende på vad respektive åtgärd omfattar kommer olika personer/funktioner att involveras i arbetet. För åtgärder som rör viktigare förändringar av verksamheten och/eller förändring av arbets- och anställningsförhållanden kommer samverkan ske i arbetsmiljögruppen.

Illustration 1 Arbetsmodell för lokalförsörjningsplanering, källa Vägledning i lokalförsörjningsplanering Svenska kyrkan, 2019.



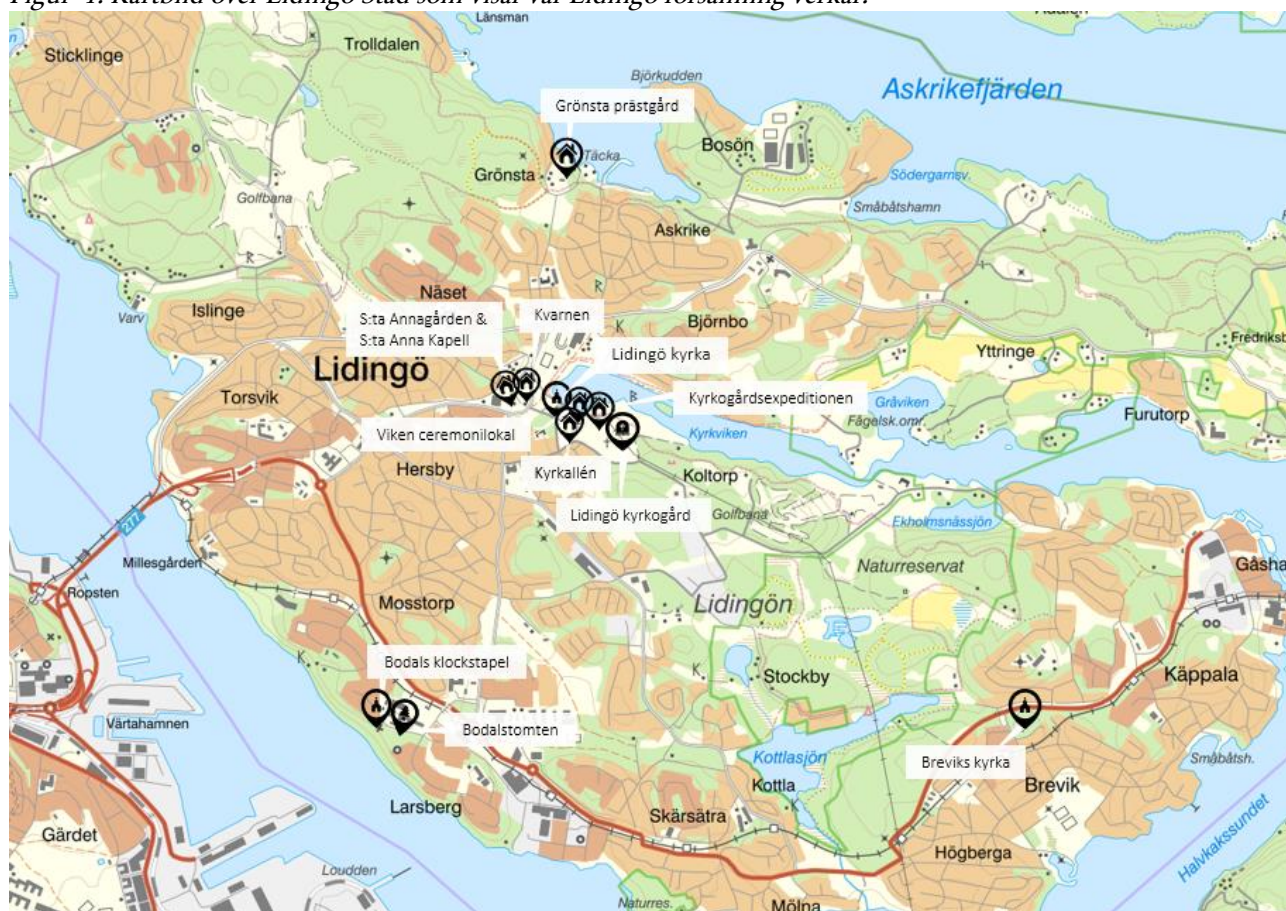
Omvärldsbeskrivning

I detta avsnitt redogörs för de faktorer i omvärlden som förväntas få en betydelse för församlingens lokalförsörjning under de kommande 10 åren.

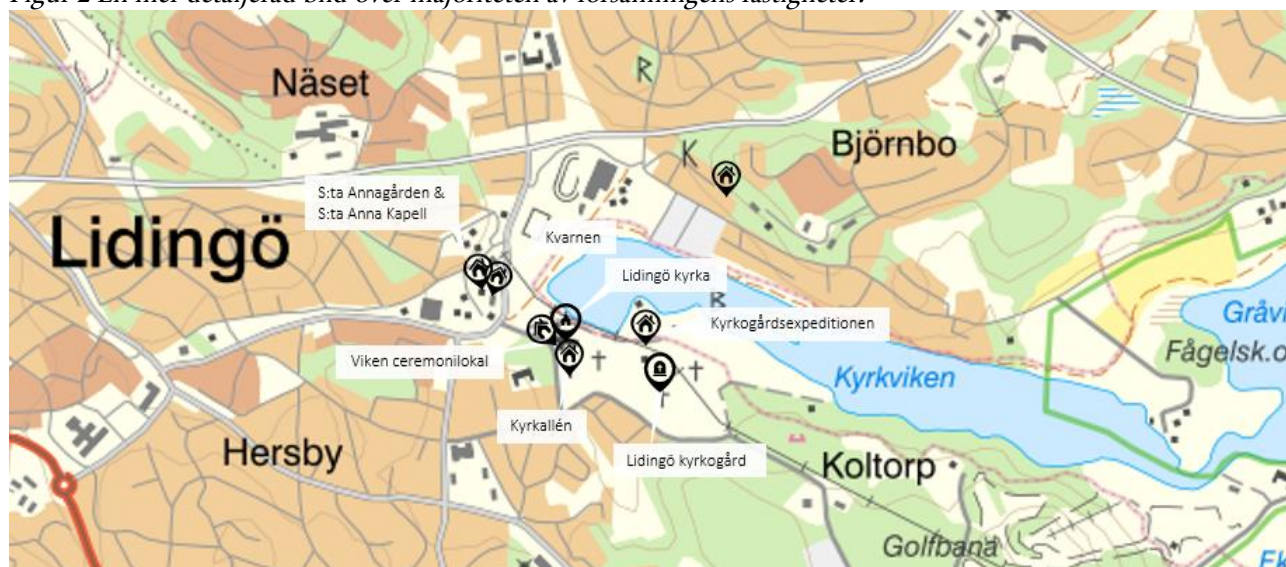
Geografiskt läge

Församlingen har samma geografiska avgränsning som Lidingö stad med åtta kringliggande öar samt ögrupperna Fjäderholmarna och Storholmen. Lidingö stad vill skapa goda förutsättningar för lokala företag, ett aktivt civilsamhälle och livskraftigt föreningsliv. Detta för att skapa hög kvalitet för Lidingöborna. Tätorten har landets högsta andel grönyta med hela 75 procent av markytan. Det gör att i stort sett alla lidingöbor har högst 300 meter till minst ett grönområde. Med anledning av den höga andelen grönyta har Lidingö fått namnet Hälsans ö, med avseende på öns lämplighet för friskvård och friluftsliv. Församlingen ser det som positivt att verka på en ö, ett avskilt område vilket skapar unika möjligheter för att skapa samhörighet.

Figur 1. Kartbild över Lidingö Stad som visar var Lidingö församling verkar.



Figur 2 En mer detaljerad bild över majoriteten av församlingens fastigheter.

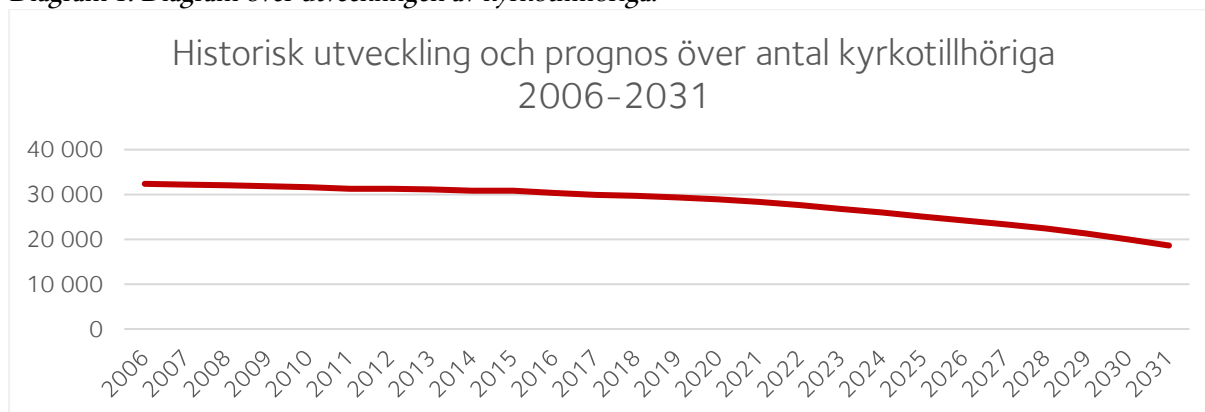


Befolkningsutveckling och antal kyrkotillhöriga

Befolkningsökningen i kommunen, Lidingö stad, har haft en svag positiv trend från 2012. Vid årsskiftet 2020/2021 hade Lidingö stad omkring 48 000 invånare. Den positiva befolkningsökningen på Lidingö förväntas fortsätta.

I början av 2020 uppgick kyrkotillhörigheten till 29 913 personer, vilket motsvarar 62% av Lidingös invånare. Kyrkotillhörigheten är hög i Lidingö församling, jämfört med andra. Antalet kyrkotillhöriga har under de senaste fyra åren minskat med i snitt 1,6% per år. Det är lägre takt än tidigare period då minskningen var 2% per år. Trenden är dock att det är färre kyrkotillhöriga som flyttar in till Lidingö än som flyttar därifrån. Prognosen visar att antalet kyrkotillhöriga väntas ligga strax under 19 000 år 2031 vilket ger en utveckling på minus ca 35 % jämfört med 2020 (diagram 1).

Diagram 1. Diagram över utvecklingen av kyrkotillhöriga.



Kommunikationer

Biltrafiken till Lidingö utgår från Lidingöbron som ledet till ett huvudgatnät som sträcker sig över ön där Norra och Södra Kungsvägen anses vara de viktigaste vägarna. Till Lidingö kan man även ta sig med kollektivtrafiken, vilket enklast görs via tunnelbanans röda linje till Ropsten. Därifrån finns flera busslinjer som går över hela ön men även Lidingöbanan utgår från Ropsten. Tåglinjen går på södra delen av ön och tar dig mellan Ropsten och Gåshaga. Man kan även nå ön genom pendelbåt för gående och cyklister.

Arbete och skola

Det finns 6 600 aktiva företag på Lidingö, där merparten är småföretag med 0–4 anställda. Under åren 2014–2018 ökade antalet företagare med 21%, en ökning som väntas fortsätta med tanke på alla nya bostäder och företagshus som byggs. År 2025 förväntas omkring 1 000 nya arbetsplatser stå klara i området Dalénum. År 2019 bodde 12 116 barn och ungdomar i åldrarna 0–18 år i Lidingö kommun. Under år 2020 beräknas antalet barn och ungdomar öka med omkring 200 personer. I kommunen finns 45 förskolor, 17 grundskolor och 3 gymnasieskolor. Lidingö församling har gjort en analys av barn och ungdomars intressen, där de stora intressefrågorna rör jämställdhet, miljö och hälsa.

Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar

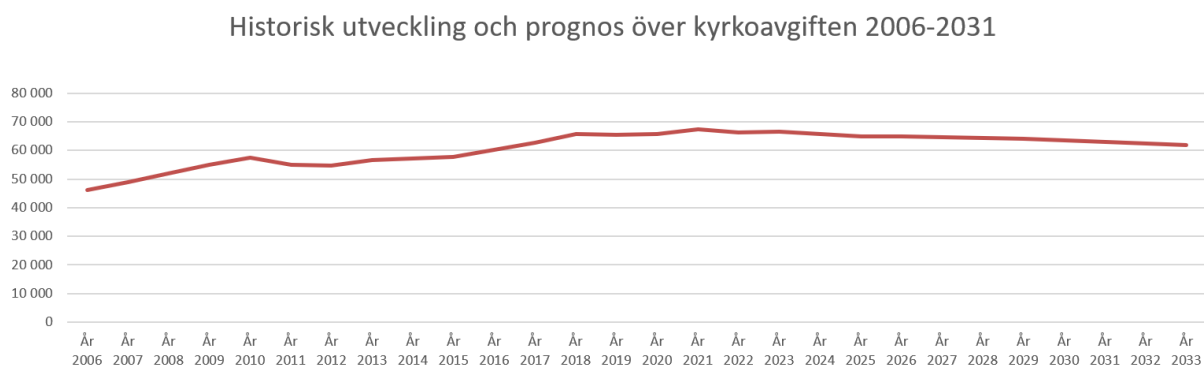
I detta avsnitt sammanfattas nuvarande verksamheter samt eventuella planerade verksamhetsförändringar som bedöms påverka behovet av mark, byggnader och anläggningar under perioden 2022–2030. Faktorer som påverkar verksamhetens utveckling är till exempel medlemsutvecklingen och den ekonomiska utvecklingen.

Ekonomisk utveckling

En stor del av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften. Kyrkoavgiftens utveckling prognostiseras utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos. Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario för samhällsekonomin där en stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot en normalkonjunktur. Till följd av Coronapandemin och osäkerheterna i dess effekter är även prognosen osäker. Det sker också en förskjutning på två år mellan läget i konjunkturen och påverkan på kyrkoavgiften. Bedömningen är att kyrkoavgiften kommer att minska framöver.

Kyrkoavgiftens förändringstakt kommer att skilja sig från den förväntade utvecklingen av lönekostnader som väntas fortsatt ligga på en svag ökning. Under de närmsta åren kan vi således vänta oss att lönekostnaderna som är Svenska kyrkans enskilt största kostnad blir betydligt högre än den enskilt största inkomstkällan, kyrkoavgiften. Även minskningen i kyrkotillhöriga kommer att medföra minskade intäkter. Samtidigt har den näst största kostnadsposten, fastigheter, en kontinuerlig svag ökning.

Diagram 2. Diagram över kyrkoavgiftens utveckling.



Den årliga kyrkoavgiften (brutto) ligger runt 66 miljoner för åren 2021 – 2023. På 10 års sikt fram till 2031 väntas den minska till cirka 63 miljoner. Församlingens nettokyrkoavgift är beroende av hur stor del som ska betalas in till den ekonomiska utjämningen. Även församlingens nettokyrkoavgift väntas minska.

För att nå en positiv ekonomisk utveckling krävs aktiva effektiviseringar kopplat till det befintliga fastighetsbeståndet och servicetjänster. Genom att utveckla samarbeten med andra församlingar eller andra verksamheter kan delningsekonomi bli aktuellt, både när det gäller tjänster och byggnader.

Personal

Församlingsverksamheten är uppdelad i två arbetslag, ett som har sin bas i Brevik och ett i S:ta Annagården. Dessa arbetslag leds av två arbetslagschefer som rapporterar direkt till kyrkoherden. I budgeten för 2021 finns 51,6 heltidstjänster varav 4 avser säsongsanställda heltidstjänster. Under åren 2020–2021 minskade antalet anställda med en person. I budgetarbetet för år 2022 förväntas en vakant tjänst tas bort och en vakant heltidstjänst justeras till en halvtidstjänst.

Det har skett pensionsavgångar och kommer även ske det framöver. I samband med att det uppstår vakanser görs bedömningar om de ska tillsättas eller ej.

Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Detta avsnitt sammanfattar församlingsverksamhetens utveckling under de kommande tio åren samt en bedömning av lokalbehov. Begreppet lokalbehov används såväl för byggnader och anläggningar som för mark. Bedömningen bygger på planerade aktiviteter och förväntade volymer. Underlag för bedömningarna har hämtats från församlingsinstruktionen, verksamhetsberättelsen, verksamhetsstatistiken, bokningsstatistiken och från arbetsmöten med verksamhetsansvariga.

Övergripande om verksamheten och statistik

Den grundläggande uppgiften är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. För att kunna skapa kärleksfulla möten med Gud och med varandra krävs sammanhang, arenor och forum för möten. Därför erbjuds en bred verksamhet innehållande bland annat sång i körer, vuxenverksamhet, gudstjänster, skola för elever som spelar orgel och samtalsstöd. Allt annat som utförs ska ses som stöd för den grundläggande uppgiften. I tabell 1 visas statistik över hur verksamhetens volymer har utvecklats under perioden 2015–2019 taget från Lidingös församlingsrapport (2019).

Tabell 1. Tabellen visar statistik över verksamheten och antal besökare. ** I det fortsatta lokalförsörjningsarbetet ska prognoser för 10 år tas fram.

	2031 Prognos**	2019 *	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Kyrkliga handlingar								
Antal huvudgudstjänster		59	117	109	139	128	136	134
Antal andra gudstjänster		128	136	152	241	177	234	210
Antal deltagare vid gudstjänster								
Antal besök <i>per år</i> (vid huvudgudstjänster)		3 432	6 397	6 675	7 793	7 134	8 368	8 046
Antal deltagare <i>per vecka</i> % av medlemmar		0,22%	0,41%	0,43%	0,49%	0,44%	0,52%	0,50%
Antal döpta		223	225	221	272	268	258	253
Antal konfirmerade på Lidingö totalt (ej alla i församlingens regi)		305	277	274	251	259	248	276
Antal vigda par		169	212	156	219	202	184	193
Antal begravda		393	407	399	400	387	428	329
Fasta grupper								
Antal deltagare i barn- och ungdomsverksamhet				120	49	90	90	100
Öppen verksamhet								
Antal besök i barn- och ungdomsverksamhet (0–25 år)		2 775	3 081	2 292	1 590	2 252	1 810	3 600

*2019, statistik ej komplett missvisande siffror jämfört med resterande år.

Församlingen bedriver verksamheter med olika aktiviteter och för olika åldrar. Nedan kommer en översiktlig beskrivning av verksamheterna, dess utveckling och lokalbehov. Beskrivningen utgår från bland annat församlingsinstruktionen och verksamhetsintervjuer, med tillägg av vad som framkommit i lokalförsörjningsarbetet.

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

Församlingens mål för verksamheten är ett levande gudstjänstliv i samtliga kyrkor där delaktighet och körverksamhet betonas. Gudstjänst firas i Lidingö kyrka varje söndag och helgdag hela året. I Breviks kyrka firas gudstjänst varje söndag under vinter, vår och höst. Verksamhetsstatistiken visar att antalet huvudgudstjänster har minskat under perioden, från som högst 139 (år 2016) till 109 (år 2017), vilket beror på att Bodals kyrka togs ur bruk sommaren 2017. År 2019 är ett undantag då det saknas säkerställd statistik.

Det finns en stark tradition kring de kyrkliga handlingarna bland de kyrkotillhöriga. De kyrkliga handlingarna som dop, vigsel och begravningsgudstjänster hålls i båda kyrkorna. Antalet dop

uppgick till 223 under 2019, vilket är en minskning om man jämför med åren 2013–2016 som i snitt hade 262 antal dop. Vanligtvis finns 9 begravningstider under vardagar och dop på lördagar och söndagar samt vigslar på lördagar.

Utveckling och förändrade lokalbehov

Dop, vigsel och begravningstjänster kan hållas i båda kyrkorna, men det är vanligare att Lidingö kyrka efterfrågas. Trenden för antalet gudstjänster och antal besök totalt per år och vecka har minskat.

Digitaliseringen har gått fort fram som en effekt av Corona-pandemin. Det har lett till att de fysiska gudstjänsterna fick spelas in, streamas och sändas digitalt och medförde ett nytt lyckat samarbete med Radio Lidingö. Digitaliseringen är en trend som troligtvis är här för att stanna då det är ett sätt att nå fler. Allt fler medarbetare har blivit duktigare på att använda de digitala verktygen. För framtiden tar man förhoppningsvis vara på den nyvunna kunskapen av att vara kyrka på nya sätt.

Barn- och ungdomsverksamheten

Det finns många grupper och mötesplatser för barn och unga. Bland annat Öppna förskolan i Brevik, sjunga i kör, ungdomsträffar eller orgelskola, där de drygt 10 eleverna får lektioner under vår- och höstterminen. Verksamhetsstatistiken visar att antalet medlemmar i barn och ungdomsverksamheten varit omkring 100 personer.

Utveckling och förändrade lokalbehov

Utmaningen med målgruppen barn och unga rör föräldrarna. Man tror att många av barnen hade velat vara i kyrkan flera gånger i veckan men det begränsas av vuxna som inte har tid att följa med eller inte vill binda sig till långvariga verksamheter. Det påverkar till viss del barn och ungas medverkan i verksamheten.

Utvecklingen av barn- och ungdomsverksamheten anses oförändrad och verksamheten behöver kontinuerligt uppdateras för att bibehålla attraktiviteten. Det finns inga uttalade behov av fler lokaler.

Det finns en målbild om att barn- och ungdomsverksamheten ska verka i Brevik då ändamålsenligheten anses god för denna typ av verksamhet. En utmaning är den geografiska tillgängligheten till Brevik. Det är viktigt att verksamheten uppdateras och utvecklas kontinuerligt för att vara attraktiv för barn och föräldrar att besöka.

Konfirmandverksamhet

Inför konfirmationen 2021 erbjöds följande konfirmationsalternativ: Vinter, Vår, Sommar 1, Sommar 2, Sommar 3 och Gymnasiekonfirmation (ett alternativ om man inte konfirmerat sig tidigare). Vinterkonfirmationen åker på skidlager till en svensk skidort under sportlovet och sommarkonfirmationen åker på läger inom stiftet under sommaren. Vår- och

gymnasiekonfirmationen åker också iväg några dagar på läger. Grupperna består av cirka 20 konfirmander plus ledare.

Det sker ett aktivt arbete med rekrytering av konfirmander och uppföljningsaktiviteter för konfirmerade.

Utveckling och förändrade lokalbehov

Det finns en god och upparbetad konfirmand- och ungdomsledarverksamhet som är positivt omtalad i Stockholms stift. Det beror till stor del av att konfirmationen är avgiftsfri vilket stiftets handläggare förordar. Enligt verksamhetsstatistiken har det totala antalet konfirmerade på Lidingö årligen ökat från år 2013 och framåt. År 2019 konfirmerade sig totalt 305 personer varav omkring 150 personer i församlingens regi. Det motsvarar omkring 30-40 % av dem som konfirmerat sig enligt verksamhetsstatistiken i tabell 1. Församlingens målsättning är att 50 % ska konfirmera sig och av dem ska minst 30 % konfirmera sig i församlingens regi. Det motsvarar fortsatt omkring 150 konfirmander per år.

Det befintliga lokalbeståndet möter verksamhetens behov för konfirmandläsning och kan även inrymma ytterligare ökning av antalet deltagare. För lägerverksamheten har det beslutats att läger ska ske i Sverige och gärna lokalt på Lidingö. Det medför ett ökat lokalbehov som antingen kan tillgodoses genom tillfälliga bokningar/inhyrningar eller genom egna lokaler. På sikt finns en möjlighet vara att ta tillvara på andra lokaler som inte används av verksamheten idag, exempelvis Grönsta prästgård.

Vuxenverksamhet

Målsättningen för vuxenverksamheten är att skapa mötesplatser för vuxna. Verksamheten består bland annat av bibelgrupper, bokcirkel, retreatar och samtal rörande kristet perspektiv på aktuella samhällsfrågor och existentiella frågor.

Utveckling och förändrade lokalbehov

Utmaningen är att få resurser för att kunna utforma och genomföra undervisning för vuxna. Det finns en målsättning om att utvidga vuxenverksamheten som exempelvis vänder sig till föräldragrupper. En sådan utveckling påverkar inte lokalbehovet i dagsläget eller i framtiden.

Diakonal verksamhet och mission

Arbetet med diakonin görs på flera olika sätt. Målsättningen med diakonverksamheten är att motverka ensamhet och isolering genom att skapa öppna och trygga former för gemenskap i församlingen. Arbetet handlar bland annat om samtal och stöd till enskilda personer, retreatar och pilgrimsvandring samt andakter vid Lidingös seniorboenden. Med missionsarbetet vill man verka för en positiv bild av församlingen hos dem som inte har en personlig relation till

församlingen. Vilket man gör genom webbplattformen och Kyrkonytt som är viktiga redskap för missionens verksamhet.

Utveckling och förändrade lokalbehov

I utvecklingen framåt vill man göra den diakonala verksamheten mer synlig och skapa kontakt med nya aktörer. En sådan aktör är kommunen som redan har etablerade mötesplatser, men också med andra aktörer såsom Röda Korset och Rotary. Församlingen vill även arbeta med att sänka både den mentala och den fysiska tröskeln för möten, genom att erbjuda olika typer av samtal. Det ger ett behov av samtalsrum som är anpassade för den typ av samtal man har idag, något som bör kunna inrymmas i befintligt bestånd.

Missionsverksamheten vill i framtiden utveckla satsningen på direkt marknadsföring mot utvalda målgrupper. Exempelvis välkomstbrev till nyinflyttade, barnens bibel till församlingens 5-åringar, födelsedagshälsningar till församlingens 50-åringar.

Behovet av lokaler för diakonal verksamhet och mission anses inte öka i framtiden. Utvecklingen går snarare mot ett arbete som kommer ske på nya mötesplatser och andra arenor.

Övrigt

Den administrativa enheten består av en serviceenhet för församlingsmedlemmar, församlingsverksamheten och förtroendevalda. Den administrativa enheten ansvarar för ekonomi kopplat till budget, löpande revision, uppföljningar samt fakturahanteringen. Enheten ansvarar även för personal- och löneadministration, bokning av dop och vigsel, kyrkobokföring, IT, telefoni, avtal, upphandlingar, arkiv och diarium. Församlingen har även en serviceverksamhet som erbjuder gravrättsinnehavare gravskötselavtal.

Utveckling och förändrade lokalbehov

Verksamheten har behov av tjänsterum och sammanträdesrum. Majoriteten av verksamheten är placerad i S:ta Annagården. Ibland sker verksamhetskrockar på grund av konkurrens om vissa rum i S:ta Annagården. I framtiden kan arbetssättet komma att förändras och det blir mer aktuellt med öppna kontorslandskap i den mån verksamheten tillåter. Utvecklingen där fler administrativa tjänster kommer att delas mellan fler enheter är något som ligger i linje med samhällsutvecklingen och något som kan komma att bli aktuellt ur ett långsiktigt perspektiv.

Församlingsverksamhetens behov av mark, byggnader och anläggningar

Lokalbehov – kyrkobyggnader

Kyrkorummen används främst för gudstjänster och kyrkliga handlingar. Målet är ett levande gudstjänstliv i båda kyrkorna, där gudstjänst hålls varje söndag. I Lidingö kyrka hålls högmässa under kyrkliga helgdagar. I Lidingö kyrka avsätts stor del av tiden som tillgänglig för kyrkliga handlingar, även om inte alltid alla tider blir bokade. Även S:ta Anna kapell används för kyrkliga handlingar med ett mindre antal deltagare.

Sett till antalet platser i kyrkobyggnaderna och det genomsnittliga antalet besökare finns det stora delar av året en överkapacitet medan det vid vissa tillfällen blir fullsatt. Lidingö kyrka rymmer ca 140 sittande och Breviks kyrka ca 220 sittande. S:ta Anna kapell rymmer omkring 20 personer.

Kyrkobyggnaderna ligger geografiskt i församlingens två nav. Inget av dessa nav sammanfaller med centrala Lidingö, samtidigt finns ett behov från verksamheten att ibland kunna finnas även där. För att svara upp mot lokalbehovet finns bland annat ett samarbete med Eumenia/Ansgarskyrkan, verksamheten söker även andra samarbeten för att kunna mötas.

Musikverksamhet tar också plats i kyrkorummet, körer övar ibland men främst uppträder de i församlingens kyrkor. För musikverksamheten efterfrågas möjligheten att kunna samla fler deltagare vid uppträdanden. För musikverksamheten finns behov av bättre möjligheter till förvaring av material, behovet lyfts främst i anslutning till Breviks kyrkorum för att underlätta iordningställande och bortplockning i anslutning till körövningar.

Jämförelse mellan lokalbehov och lokalbestånd – kyrkobyggnader

Sammanfattningsvis kan konstateras att verksamhetens lokalbehov tillgodoses genom de två kyrkobyggnaderna och kapellet, sett till antal och storlek. Det finns möjligheter att öka byggnadernas ändamålsenlighet, mer om det i avsnittet Ändamålsenlighet. För att uppnå församlingsinstruktionens vision om ”den goda mötesplatsen” både pågår och söks det nya samarbeten med andra för att vid behov kunna finnas på plats i centrala Lidingö.

Lokalbehov – övriga verksamhetslokaler

Församlingsverksamhet bedrivs i huvudsak på två platser, Breviks kyrka och S:ta Annagården. Dessa utgör församlingens två nav. Sett till hur verksamheten är organiserad och planeringen framöver så kommer det finnas ett fortsatt behov av dessa verksamhetsplatser. Precis som för kyrkobyggnaderna så sammanfaller inget av dessa nav med centrala Lidingö. Det finns ett behov från verksamheten att ibland kunna finnas även där. För att svara upp mot lokalbehovet finns bland annat ett samarbete med Eumenia /Ansgarskyrkan. Verksamheten söker även andra samarbeten för att kunna mötas.

Sett till verksamhetsplaneringen kommer behovet av lokaler vara ungefär detsamma som nu. Tillgång till personal och/eller ideella medarbetare är den största utmaningen för att kunna öka verksamheten.

Verksamheten vid Breviks kyrka har förändrade lokalbehov jämfört med tidigare. I kyrkan finns specifika verksamhetsrum med olika lokalfunktioner, exempelvis ett framkallningsrum och ett rum för drejning. Då verksamheternas inriktning har ändrats finns inget behov av dessa rum. Ungdomsverksamheten SKUM har flyttat till Breviks kyrka och är främst i Skutan.

Vid S:ta Annagården är det högre konkurrens om lokalerna. Det är delvis en följd av att Bodals kyrka revs och verksamheter flyttades till S:ta Annagården. Till följd av detta används ofta flera lokaler till olika ändamål vilket ställer krav på att det ska vara enkelt att ställa om sett till möblering och material/förråd. Det finns behov av förråd och förvaringsutrymmen för att möjliggöra en hög och välfungerande flexibilitet i lokalerna. Verksamheten har även angett att det finns behov av samtalsrum, möjlighet till enskilt arbete och rum för musiker att öva i.

Behovet av mötesrum tillgodoses till viss del av Kvarnen. Behovet av lokaler för dopkaffe och minnesstund tillgodoses till viss del genom Kyrkallén. Lokalen är ibland för liten och då är nästa alternativ stora salen i S:ta Annagården, eftersom stora salen också används till andra verksamheter är stora samlingslokaler ibland en brist.

Jämförelse mellan lokalbehov och lokalbestånd – församlingshem och övriga byggnader

Sammanfattningsvis fungerar lokalerna generellt bra och är ändamålsenliga för verksamheten, däremot finns det förbättringsmöjligheter gällande disponeringen av församlingens olika verksamheter. Det finns övriga verksamhetslokaler som i nuläget inte används alls eller mycket lite, sett till det och befintlig verksamhetsplanering finns en överkapacitet.

Församlingen förfogar över många lokaler som inte används i lika hög grad, exempelvis Grönsta prästgård, Kvarnen, Kyrkallén och Breviks alla lokaler. Därav finns det ett behov av att sprida ut verksamheten i andra lokaler. Ett exempel är Brevik där det finns stora lokaler och många rum som tills viss del är anpassade för specifika ändamål (kreativ verkstad etc). Lokalerna är bra om det finns verksamhet att fylla dem med, annars blir det stora ytor som står tomt. Även om det finns stora ytor och många rum saknas förrådsmöjligheter, vilket till viss del åtgärdas genom att nyttja den tidigare idrottssalen som ej lämpar sig för andra verksamheter.

Ett annat exempel är Kvarnen som används för möten, den bör kunna användas för liknande ändamål i större utsträckning än vad som görs idag. Lilla rummet skulle tydligare kunna användas som en egen resurs. Nackdelen är att möjligheterna till att bedriva verksamhet till viss del är begränsade av hyreslägenheterna och risken att störa de boende. Även Kyrkallén skulle till viss del kunna användas mer.

Begravningsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Församlingen har en kyrkogård som ligger i anslutning till Lidingö kyrka. Begravningsverksamheten har bisättnings- och ceremonilokalen Viken, en ekonomibyggnaad samt några övriga byggnader.

Verksamheten styrs i enlighet med Begravningslagen (1990:1144) samt övriga gällande lagar. Det innebär bland annat att huvudmannen är skyldig att tillhandahålla gravplats för alla folkbokförda inom församlingens gränser, oavsett trosinriktning. Förutom de ordinarie arbetsuppgifterna med att sköta kyrkogården, har kyrkogårdspersonalen bland annat arbetat med att utöka askgravplatsen med tre nya områden för gravsättning.

Personalstyrkan omfattar 7,7 helårstjänster för begravningsverksamheten och 5,5 helårstjänster för serviceverksamheten samt 1,8 för fastigheter. Det blir totalt ca 15 heltidstjänster. I mars 2020 flyttades kyrkogårdsexpeditionen till nya ombyggda lokaler i ekonomibyggnaaden.

Totalt antal begravningar inom församlingen har ökat mellan 2016-2020, vilket främst beror på Lidingös befolkningsammansättning. Sett till olika gravsättningstyper är urna den vanligaste. År 2018 började man även föra statistik över antalet borgerliga begravningar. Cirka 30% av begravningarna är borgerliga.

Tabell 2. Statistik över antal gravsättningar och bedömning av tillgång till begravningsplatser. (*statistik saknas).

	Prognos 2030	2020	2019	2018	2017	2016
Antal gravsättningar						
Jordbegravning kista		35	26	37	32	35
Urna		210	165	186	205	155
Minneslund		80	79	66	63	49
Vilokullen		86	76	69	74	60
Spridning		18	28	21	23	20
Askgravplats		59	40	40	36	33
Summa		488	414	419	433	352
Antal avlidna						
	457	496	393	407	399	400
% av avlidna som gravsätts		98%	105%	103%	109%	88%
Antal kyrkliga begravningar						
		326	281	286	315	292
% av gravsatta med begravning enl. Svenska Kyrkans ordning		67%	68%	68%	73%	83%
Borgerliga begravningar						
		39	40	38		

Behov av mark, byggnader och anläggningar

Sett till byggnader och anläggningar är begravningsverksamhetens lokalbehov inom de närmsta tio åren tillgodosett. På längre sikt kan församlingen behöva kunna erbjuda en större lokal för borgerliga begravningsceremonier. Det kan antingen ske genom samarbete med andra eller en egen lokal.

Sett till begravningsmarken så kommer det att behövas ny mark för kistgravplatser. Det finns 454 disponibla kistgravplatser och 463 disponibla gravplatser för urnor. Under åren 2011–2020 skedde 330 kistgravsättningar på Lidingö kyrkogård, av dessa gravsattes 160 kistor i gravar som redan var tagna i bruk. 172 kistor gravsattes i nyupplåtna gravplatser. I genomsnitt har det upplåtits 17 nya kistgravplatser/år. I verkligheten är det ett spelrum på som minst 12 platser (2019) och som mest 23 platser (2016).

Med utgångspunkt från ca 20 nya gravplatser/år så räcker befintlig mark i ca 23 år. Att anlägga ny kyrkogårdsmark är en tidskrävande process varpå arbetet bör påbörjas snarast.

Befintligt bestånd av mark, byggnader och anläggningar

I detta avsnitt följer en redogörelse för beståndet av mark, byggnader och anläggningar samt en sammanfattning av de analyser som genomförts inför upprättandet av åtgärdsplanen. Bruksarean (BRA) är alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas insida.

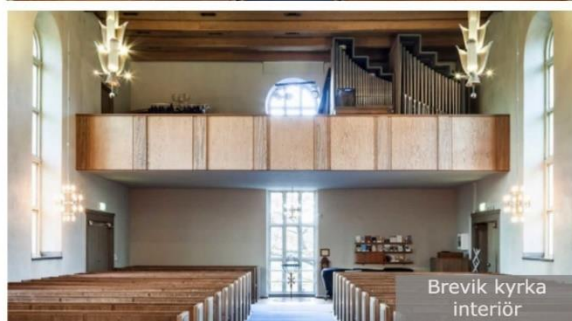
Befintligt bestånd

Församlingsverksamheten

Beståndet av byggnader och anläggningar för församlingsverksamheten omfattade år 2020 totalt 5 001 kvadratmeter bruksarea (BRA). Omkring två femtedelar av det totala beståndet består av Breviks kyrka och S:ta Annagården. Fastighetsbeståndet omfattar även 6,9 hektar mark, där majoriteten består av parkmark och kyrkogårdsmark.

Lokalbeståndet presenteras i sin helhet i tabell 3.

Interiörbilder från Lidingö kyrka och Breviks kyrka.



Tabell 3. Objektsförteckning över församlingsverksamheten.

Byggnad / mark	Kategori	Bruksarea BRA (m ²)
Lidingö kyrka		
Lidingö kyrka	Kyrka/kapell	347
Väntrum	Kyrkstuga	28
Kontor/samlingslokal "Kyrkallén"	Samlingslokal	258
Grönsta		
Grönsta prästgård/lägenhet	Samlingslokal	599
Förråd/kontor (f.d. köksbyggnad)	Förrådsbyggnad	32
Röda stugan, förråd	Förrådsbyggnad	18
Lilla Grönsta Förskola	Förskolebyggnad	167
Vagnslidret, förråd	Förrådsbyggnad	66
Lidingöladan, förråd	Förrådsbyggnad	130
Gröna stugan	Övrigt	35
Pumphus	Övrigt	5
Brygga	Övrigt	1
Musteriet	Övrigt	158
Brevik		
Breviks kyrka	Kyrka/kapell	1016
Barnvagnsförråd	Cykelparkering	5
Förskola (f.d. prästgård)	Förskolebyggnad	325
Förråd för ventilationsanläggning	Övrigt	3
S:ta Annagården		
S:ta Annagården	Samlings- och administrationslokal	1276
Förråd källsortering	Källsorteringshus	5
Bostadshus/lokal "Kvarnen"	Bostadshus	436
Förråd Kvarnen	Friggebod	7
Förråd cykelparkering	Cykelparkering	5
Blomsterkiosken	Övrigt	50
Kapellet, S:ta Annagården	Kyrka/kapell	23
Bodal		
Barnvagnsförråd, Bodal	Cykelparkering	3
Estoniamonumentet	Övrigt	1
Bodals klockstapel	Klockstapel	2
Summa		5 001
Mark		
		Areal (m²)
Lidingö kyrka - Kyrktomt Lidingö kyrka (9:147)	Begravningsplats	0,3
Grönsta - Tomtmark 5:7 (exklusive lekplats)	Parkmark	3,3
Grönsta - Förskolans tomt inkl. lekplats	Lekplats	0,3
Brevik - Parkering västra	Parkeringsplats	0,1
Brevik -Kyrktomt	Kyrktomt	1,0
Brevik - Parkering östra	Parkeringsplats	0,0
Brevik - Förskolans (f.d. prästgårdens) tomt	Parkmark	0,5
S:ta Anna- Stora parkeringen	Parkeringsplats	0,1
S:ta Anna - Lilla parkeringen	Parkeringsplats	0,0
S:ta Anna - Tomtmark S:ta Annagården	Parkmark	0,9
Bodal - Tomtmark Bodal	Kyrktomt	0,4
Summa		6,9

Bokningsbart utrymme - kapacitet

I nedan tabell redogörs det antal personer det finns kapacitet för i respektive byggnad eller rum. Breviks kyrka har dubbelt så hög kapacitet som Lidingö kyrka.

Tabell 4. Sammanställning över kapaciteten för antal personer i respektive bokningsbart byggnad/rum

Bokningsbart utrymme	Kapacitet	Bokningsbart utrymme	Kapacitet
Lidingö kyrka	140	Kvarnen (hela)	46
Breviks kyrka		Lilla Kvarn	6
Flygeln	30	Stora Kvarn	40
Församlingssalen	110	Kyrkallén	
Kyrkorummet	300	Kök och samlingslokal	30
Köket	4	Nedre plan - mötesrum	6
Körrum	35	Övre plan - sammanträdesrum*	12
Skutan	25	Övre plan - övningsrum*	2
Rosenträdgården	100	Grönsta prästgård	75 (ca)
S:ta Annagården		Viken	36
Bruna salen	48	Äppelträdgården	232
Kapellet	26		
Köket	14		
Lilla salen	20		
Samtalsrummet	6		
Stora salen	74		
Storstugan	32		

* Ej bokningsbart utrymme

Begravningsverksamheten

Det befintliga beståndet av byggnader och anläggningar för begravningsverksamheten omfattade år 2020 totalt 1 061 kvadratmeter bruksarea (BRA). Där hälften av kvadratmeterna omfattas av begravningsverksamhetens personalbyggnad. Begravningsverksamhetens mark uppgår till 10 hektar och består främst av begravningsmark.

Tabell 5. Objektsförteckning över begravningsverksamheten.

Objekt / mark	Kategori	Bruksarea BRA (m ²)
Ekonomibyggnaden	Personalbyggnad	579
Garaget	Verkstad	143
Ceremoni-/bisättningslokal Viken	Övrigt	224
Källare f.d. bisättning	Övrigt	13
Kolumbarium	Kolumbarium	102
Summa		1061
Mark		
Parkering (del av 9:144)	Parkeringsplats	0,1
Kyrkogårdmark, (9:148) Viken	Övrigt	0,1
Kyrkogårdmark, (9:146)	Begravningsplats	0,3
Kyrkogårdmark, (9:144)	Begravningsplats	8,4
Kyrkogårdmark, (9:144)	Begravningsplats	1,0
Kyrktomt Lidingö kyrka (9:147)	Begravningsplats	0,3
Summa		10,2

Fastighetsbeståndets utveckling sett till beslutade åtgärder

Det finns inga beslutade åtgärder i fastighetsbeståndet.

Analyser ur olika perspektiv

I detta avsnitt redovisas analyser som har gjorts av byggnadernas kostnader, utnyttjande, kulturvärden, ändamålsenlighet, tekniska status, energianvändning och koldioxidutsläpp.

Fastighetskostnader

Fastigheterna för församlingsverksamheten hade 2020 en årskostnad på ca 3,57 miljoner kronor vilket var något lägre jämfört med tidigare år då det legat mellan 4–4,2 miljoner kronor. Detta beror delvis på att Bodals kyrka har avvecklats (2017). I fastighetskostnaden ingår kostnader för räntor, avskrivningar, drift, tillsyn och skötsel, reparationer och planerat underhåll. Då underhållskostnaderna varierat stort från år till år beroende på vilka åtgärder som utförts så finns variationer mellan åren för objekten i tabell 6.

Tabell 6. Fastighetskostnad per objekt 2017–2020 för församlings- och begravningsverksamheten.

Objekt (gruppering av kostnader för mindre intilliggande byggnader)	2020	2019	2018	2017
Lidingö kyrka				
Lidingö kyrka	253 000	295 000	418 481	288 781
Kontor/samlingslokal "Kyrkallén"	226 719	419 760	425 044	378 320
Grönsta				
Grönsta prästgård/lägenhet	18 000	447 800	87 000	100 000
Lilla Grönsta Förskola	158 883	145 204	125 929	208 244
Vagnslidret, förråd	24 472	42 934	118 222	404 576
Lidingöladan, förråd	23 500	23 520	23 520	21 607
Gröna stugan	4 354	7 996	103	13 604
Musteriet	12 000	13 747	4 214	7 885
Brevik				
Breviks kyrka	1 159 000	915 000	899 118	1 138 403
Förskola (f.d. prästgård)	258 337	239 957	90 296	350 766
S:ta Annagården				
S:ta Annagården	1 426 000	1 426 000	828 382	904 492
Bostadshus/lokal "Kvarnen"	6 925	68 845	112 685	10 000
Blomsterkiosken	3 372	54 913	96 033	52 894
Bodal				
Barnvagnsförråd, Bodal			777 842	360 918
Summa	3 574 562	4 100 676	4 006 869	4 240 490
Begravningsverksamhet				
Ekonomibyggnaden och garaget	1 581 626	1 775 615	1 093 569	1 022 792
Ceremoni-/bisättningslokal Viken	484 230	556 313	553 698	673 834
Totalsumma	5 640 418	6 432 604	5 654 136	5 937 116

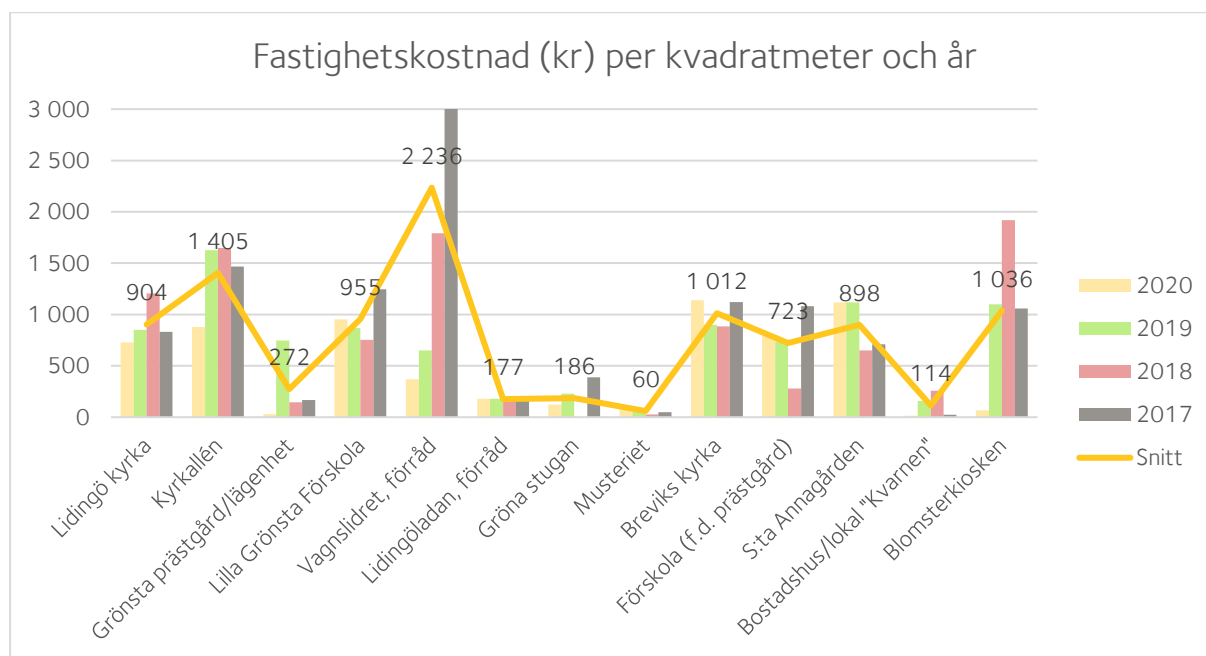
Bodals kyrka togs ur bruk 2017 och kvar finns Bodalstomten som fortfarande har kostnader. Exempelvis kostnader för tillsyn, borttagning av klotter och buskage. Det budgeteras cirka 50 000 kr per år för drift.

Kronor per kvadratmeter

Ett sätt att analysera driften av en fastighet är att se till kostnaden per kvadratmeter och jämföra med liknande byggnader. Fastighetskostnaden per kvadratmeter ger en första indikation på en byggnads kostnadsläge, det kan sedan kompletteras med djupare analyser per kostnadslag.

År 2020 kostade kyrkobyggnaderna i genomsnitt 715 kronor per kvadratmeter, med en spridning från 800 till 1 900 kronor. Högst kostnad hade Brevik kyrka på 1 051 kronor per kvadratmeter. Därefter kommer S:ta Annagården med 797 kronor per kvadratmeter och Lidingö kyrka med 758 kronor per kvadratmeter. I figur 3 redogörs för hur fastighetskostnaden per kvadratmeter har utvecklats under perioden 2017–2020. Där framgår att snittkostnaden ligger relativt jämn mellan Lidingö kyrka, Breviks kyrka och S:ta Annagården. Snittet ligger högst för Vagnslidret till följd av byte av tak och ommålning 2017–2018.

Diagram 3. Fastighetskostnader per objekt och per kvadratmeter under år 2017–2020, för församlingsverksamheten och begravningsverksamheten.



Hyresintäkter

Församlingen har intäkter för en del av byggnaderna. Medelvärdet för intäkterna uppgick under perioden (2017–2020) till 1 530 804 kronor vilket motsvarar 26% av medelvärdet för byggnadernas kostnader som uppgick till 5 916 069 kronor under samma period. De byggnader vars intäkter står sig bäst i förhållande till kostnaderna är lägenheterna i Kvarnen, förskolorna samt blomsterkiosken.

Tabell 7. Intäkter per objekt under 2017–2020. Sammanställning av hur mycket intäkterna uppgått till i förhållande till kostnaderna i % (snitt för åren 2017–2020).

Objekt / Byggnadsbenämning	2020	2019	2018	2017	intäkt/kostnad, %
¹ Kvarnen uthyrda lägenheter	235 368	235 368	235 368	230 760	498%
Kvarnen möteslokaler	8 140	43 050	0	0	
Förskolan I Ur och Skur	245 520	245 520	240 000	240 000	152%
Grönsta prästgård bostaden	237 968	328 896	328 896	349 323	191%
Grönsta prästgård förs lokalen	49 920	49 920	48 804	46 968	31%
Vagnslidret	9 000	9 000	9 000	2 250	5%
Förskolan IDUN	613 800	613 800	300 000	0	163%
Kyrkallén	14 400	81 930	86 450	84 350	18%
Blomsterkiosken	131 256	159 384	71 431	155 496	250%
Gröna stugan	20 000	12 000	5 600	6 400	169%
Lidingöloppsladan	23 520	23 520	23 520	23 500	102%
Musteriet, Grönsta	11 559	20 145	11 277	14 000	151%
Brevik	360	1 680	4 520	4 120	0,3%
² Sankta Annagården	19 800	42 000	44 330	25 430	3%
Byggnad Viken	600	2 400	1 200	900	0,2%
Ekonomibygnad/Garaget	0	0	0	9 500	0,17%
Summa	1 621 211	1 868 613	1 410 396	1 222 997	

¹ S:ta Annagården belastas med Kvarnens kostnader för uppvärmning. Därför är kostnaden lägre än i verkligheten, vilket gör att vi får något högre %-sats.

² Kvarnens kostnader för uppvärmning belastar S:ta Annagårdens kostnader. Därav är kostnaden högre än i verkligheten, vilket gör att vi får något lägre %-sats.

Lokalnyttjande

Syftet med att redovisa lokalnyttjandet är att skapa en gemensam bild över hur byggnaderna används. För att få en bild över hur och när lokalerna används har aktuella lokalbokningar för en vecka (senhösten 2021) legat till grund för en sammanställning över bokningarna en ”genomsnittlig vecka”. Utöver de bokade tider som illustreras i schemat kan lokalerna ”en vanlig vecka” användas vid andra tillfällen, som vanligtvis inte bokas.

Aktiviteterna har delats in i sex kategorier:

1. Barn- och ungdomsverksamhet
2. Kör- och musikverksamhet
3. Kyrkliga handlingar – dop, vigsel och begravning
4. Gudstjänst
5. Öppna förskolan samt
6. Övrig verksamhet

De församlingslokaler som redogörs för är Breviks kyrka, Lidingö kyrka, S:ta Annagården, Kvarnen och Kyrkallén.

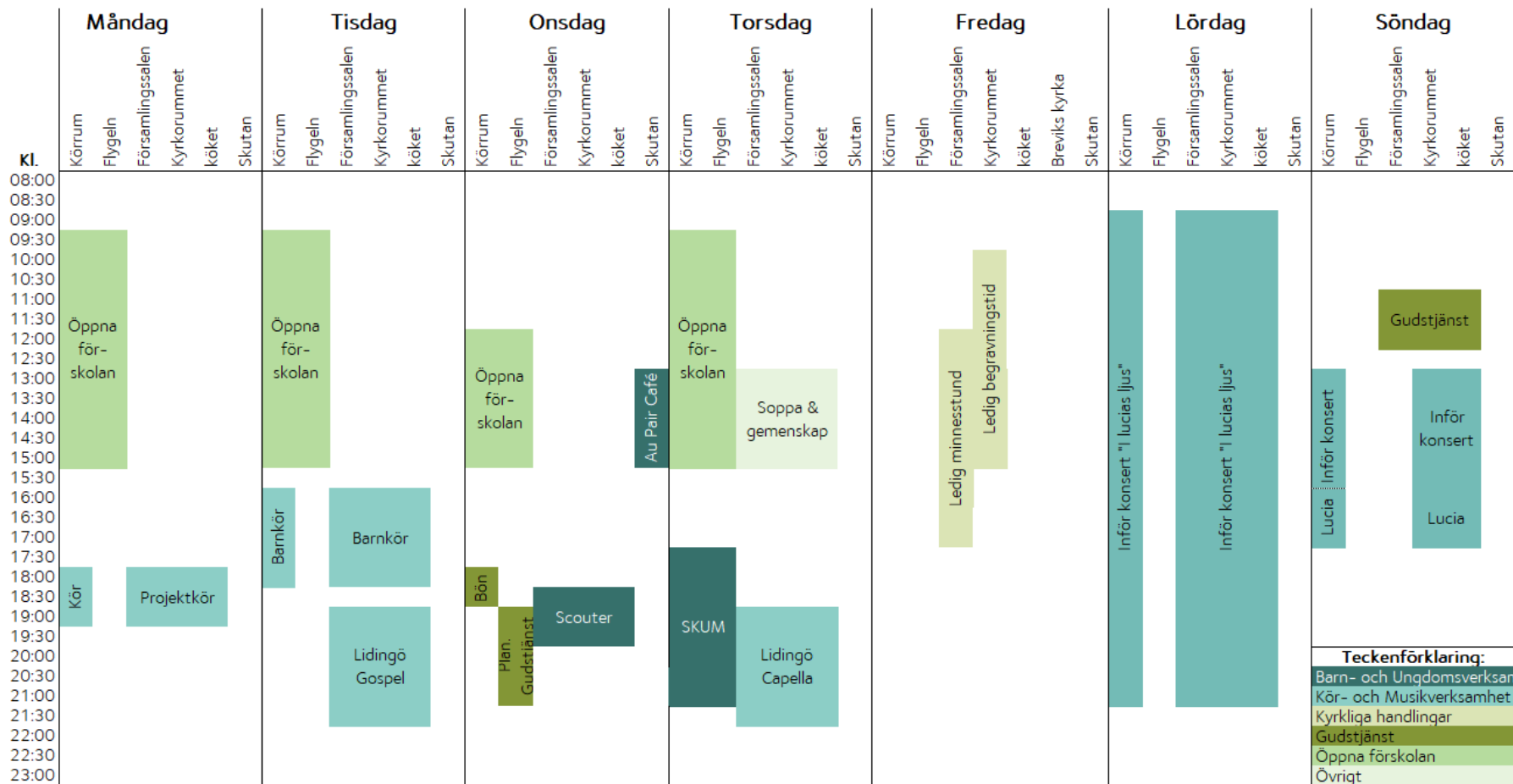
Breviks kyrka:

I Breviks kyrka finns aktiviteter i samtliga verksamhetskategorier. Under vardagarna är den största aktiviteten öppna förskolan, med total bokad tid på 39 timmar. Under eftermiddagen är det främst musikverksamhet och barn och ungdomsverksamhet som sker i kyrkan. Helgerna består till stor del av kör- och musikverksamhet och på söndagar sker alltid gudstjänst. Majoriteten av de aktiva timmarna utgörs av kör- och musikverksamheten om hela 72 timmar för den redovisade veckan. Totalt bokad tid för samtliga rum i Breviks kyrka uppgår till 119,5 timmar för den redovisade veckan.

Enligt den redovisade veckan nedan finns det möjlighet till ytterligare aktiviteter i Breviks kyrka. Om verksamheten växer eller förändras så finns det lokaler och lediga tider.

Lokalnyttjande - illustreras genom schema för Breviks kyrka

Förutsättningar: 2021-12-06 till 2021-12-12



Lidingö kyrka:

Aktiviteterna i Lidingö kyrka utgörs av kör- och musikverksamhet, kyrkliga handlingar och gudstjänst. Majoriteten av den schemalagda tiden utgörs av kyrkliga handlingar, framförallt av lediga begravningstider. Gudstjänst sker på söndagar och även onsdagar. Kör och musikverksamheten består av en mindre andel av de schemalagda aktiviteterna. Totalt uppgår den bokade tiden till 24,5 timmar, varav kyrkliga handlingar uppgår till 12 timmar, kör- och musikverksamhet till 9 timmar, gudstjänst till 2 timmar och övrig verksamhet uppgår till 1,5 timmar.

Lokalutnyttjandet för Lidingö kyrka går till viss del att utöka, exempelvis förmiddagar tisdagar och torsdagar samt måndagseftermiddagar. Däremot kan det anses vara bra att det finns en del outnyttjad tid, då aktiviteter från den kyrkliga verksamheten inte alltid är förutsägbara. Det kan konstateras att Lidingö kyrka har ett högt lokalutnyttjande med till viss del möjlighet att utöka verksamheten där.

Lokalutnyttjande – illustreras genom schema för Lidingö kyrka

Förutsättningar: 2021-12-06 till 2021-12-12

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
Kl.	Kyrkorummet	Kyrkorummet	Kyrkorummet	Kyrkorummet	Kyrkorummet	Kyrkorummet	Kyrkorummet
08:00							
08:30			Morgonmässa				
09:00	Orgelövning						
09:30							
10:00							
10:30						Ledig begravningstid	
11:00						Ledig doptid	Gudstjänst
11:30						Ledig doptid	
12:00							
12:30						Ledig doptid	
13:00		Ledig begravningstid	Ledig begravningstid	Ledig begravningstid	Ledig begravningstid	Ledig doptid	
13:30							
14:00							
14:30							Ledig doptid
15:00		Ledig begrav.tid	Ledig begravningstid	Ledig begravningstid	Ledig begravningstid	Ledig vigseltid	
15:30							
16:00							
16:30		Genrep Lucia konsert				Ledig doptid*	
17:00							
17:30			Orgellektion			Ledig doptid*	
18:00							
18:30							
19:00			Lectio Divina	Ung gudstjänst			
19:30							
20:00						Teckenförklaring:	
20:30						Barn- och Ungdomsverksamhet	
21:00						Kör- och Musikverksamhet	
21:30						Kyrkliga handlingar	
22:00						Gudstjänst	
22:30						Öppna förskolan	
23:00						Övrigt	

*Antal ledig doptid under lördagar varierar mellan 5 och 3 bokningsbara tider under året. I Schemat redogörs för en lördag under perioden december-mars.

S:ta Annagården:

S:ta Annagården har aktivitet bokad måndag till söndag. Aktiviteterna utgörs av barn- och ungdomsverksamhet, dopkaffe, minnesstunder, kör- och musikverksamheten samt övrig verksamhet. På S:ta Annagården innefattar den övriga verksamheten kyrkofullmäktigemöten och olika typer av samtal, bland annat medarbetarsamtal. Aktiviteterna i S:ta Annagården uppgår till 101,5 timmar, vilket är mycket med tanke på att ingen av ovan verksamhet sker på helgerna. Aktiviteterna är jämnt fördelade där kör- och musikverksamheten uppgår till 33,5 timmar, barn- och ungdomsverksamheten till 36,5 timmar, kyrkliga handlingar till 9 timmar och den övriga verksamheten till 36,5 timmar.

I S:ta Annagården har församlingens administration sitt säte och där finns kontorsarbetsplatser. Det är inget som direkt syns i lokalnyttjandeschemat men verksamheten har behov av samlingsrum för möten. Då stor del av verksamheten verkar i S:ta Annagården råder det hög konkurrens om lokalerna, vilket syns i nyttjandeschemat på torsdagar där det sker en verksamhetskrock i bruna salen och köket. Att verksamheter krockar är en utmaning som behöver åtgärdas i närtid och som till viss del redan har åtgärdats genom flytt av verksamhet.

Lokalnyttjande – illustreras genom schema för S:ta Annagården

Förutsättningar: 2021-12-06 till 2021-12-12

Kl.	Måndag						Tisdag						Onsdag						Torsdag						Fredag						Lördag						Söndag					
	Bruna salen	Köket	Stora salen	Kapellet	Stor stugan	Lilla salen	Samtalsrummet	Bruna salen	Köket	Stora salen	Kapellet	Stor stugan	Lilla salen	Samtalsrummet	Bruna salen	Köket	Stora salen	Kapellet	Stor stugan	Lilla salen	Samtalsrummet	Bruna salen	Köket	Stora salen	Kapellet	Stor stugan	Lilla salen	Samtalsrummet	Bruna salen	Köket	Stora salen	Kapellet	Stor stugan	Lilla salen	Samtalsrummet							
08:00																																										
08:30																																										
09:00																																										
09:30																																										
10:00																																										
10:30																																										
11:00																																										
11:30																																										
12:00																																										
12:30																																										
13:00																																										
13:30																																										
14:00																																										
14:30																																										
15:00																																										
15:30																																										
16:00																																										
16:30																																										
17:00																																										
17:30																																										
18:00																																										
18:30																																										
19:00																																										
19:30																																										
20:00																																										
20:30																																										
21:00																																										
21:30																																										
22:00																																										
22:30																																										
23:00																																										

Teckenförklaring:
 Barn- och Ungdomsverksamhet
 Kör- och Musikverksamhet
 Kyrkliga handlingar
 Gudstjänst
 Öppna förskolan
 Övrigt

Kyrkallén:

I Kyrkallén finns det framförallt bokningsbara tider för mindre dopkaffen eller minnesstunder samt möjlighet att boka dopkaffe på lördagar. Majoriteten av dessa bokningsbara tider brukar nyttjas. Sammanlagt nyttjas lokalen 31 timmar enligt en planerad vecka. I dagsläget tillgodoser Kyrkallén lokalbehovet för befintlig verksamhet. Men även här kan ytterligare verksamhet ta plats för att minska belastningen på S:ta Annagården.

Lokalnyttjande – illustreras genom schema för Kyrkallén

Förutsättningar: 2021-12-06 till 2021-12-12

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
Kl.	Kyrkallén	Kyrkallén	Kyrkallén	Kyrkallén	Kyrkallén	Kyrkallén	Kyrkallén
08:00							
08:30							
09:00							
09:30							
10:00							
10:30							
11:00			Minnesstund / enklare dop	Minnesstund / enklare dop	Minnesstund / enklare dop		Minnesstund / enklare dop
11:30							
12:00							
12:30							
13:00							
13:30						Dop kaffe	
14:00			Minnesstund / enklare dop	Minnesstund / enklare dop	Minnesstund / enklare dop		Minnesstund / enklare dop
14:30							
15:00							
15:30							
16:00							
16:30							
17:00		Konfirmand- träff					
17:30							
18:00							
18:30							
19:00							
19:30							
20:00							
20:30							
21:00							
21:30							
22:00							
22:30							
23:00							
						Teckenförklaring:	
						Barn- och Ungdomsverksamhet	
						Kör- och Musikverksamhet	
						Kyrkliga handlingar	
						Gudstjänst	
						Öppna förskolan	
						Övrigt	

Kulturvärden

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas i lokalförsörjningsplanen. Kyrkorna är levande rum som är öppna för alla. Det kyrkliga bruket står inte i konflikt med öppenhet och tillgänglighet för alla. Kyrkorna är väsentliga för att genomföra församlingens grundläggande uppgift, och de är även resurser som kan utvecklas och tas till vara för att nå olika mål. Det är viktigt att beakta i lokalförsörjningsplaneringen.

Det är inte bara kyrkobyggnader som har kulturvärden, utan även andra delar av fastighetsbeståndet. Det kommer bland annat till uttryck i kulturmiljölagens paragrafer om att det är kulturhistoriska värden i kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser som är skyddade.

Byggnader

Lidingö församling har två kyrkor: Lidingö kyrka och Brevik kyrka. Båda kyrkorna är skyddade enligt Kulturmiljölagen. Det betyder att kyrkobyggnader och kyrkotomter ska vårdas och underhållas, så att deras kulturhistoriska värden inte minskar och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Om förändringar behövs görs ett tillstånd av länsstyrelsen.

- **Lidingö kyrka** är en vit stenkyrka från 1600-talet. Kyrkans dopfont består av en ängel skulpterad i trä och förgylld som härstammar från 1700-talet. Predikstolen är i gustaviansk stil från år 1779 och är tillverkad av bildhuggaren Per Ljung. Runt predikstolens kord finns förgyllda ornament som symboliserar lag och evangelium. Antagligen skänktes både dopfonten och predikstolen samtidigt till kyrkan av Per Ljung.

Området vid Lidingö kyrka är ett värdefullt rekreationsområde och har kvalitéer ur kulturmiljösynpunkt. Planområdets södra delar kring Lidingö kyrka är intressant ur kulturhistorisk synpunkt, men saknar skydd i gällande planer.

- **Breviks kyrka:** Midsommardagen 1937 stod Breviks kyrka färdig att invigas av ärkebiskop Erling Eidem. De äldsta kända skisserna i Brevik är från 1921 och utförda av arkitekten Lars Israel Wahlman. Vid invigningen 1937 fick kyrkan en Hammondorgel i gåva av AGA (Aktiebolaget Gasaccumulator). Sedan dess har läktarorgeln bytts ut två gånger.
- **Grönsta prästgård:** I området Grönsta uppfördes år 1910 ett antal små friluftsstugor och är idag ett av Sveriges första sportstugeområden. Grönstakolonin som området kallas för har beskrivits som "en förebild för senare sommarstugeområden av mer folklig karaktär" och är idag av riksintresse för kulturmiljövården. I riksintresset ingår även Grönsta prästgård med dels en äldre prästgård från 1820-talet och en prästgård som är samtida med kolonin. Grönsta prästgårds nuvarande huvudbyggnad uppfördes år 1910 och ersatte en tidigare enkel byggnad i trä. För att ytterligare säkerställa att Grönstakolonins kulturhistoriska värden tas tillvara har

Lidingö stad påbörjat arbetet med att upprätta en detaljplan för området för att skydda de höga kulturvärdena.

- **Kvarnskolan:** Av Lidingös äldsta skolor återstår idag Kvarnens skola från 1875. Skolan ligger ovanför S:ta Annagården och de tillsammans med blomsterkiosken utgör en fastighet.

Inventarier

I slutet av år 2020 gjordes med hjälp av kulturvårdaren Lisa Nilsen en utredning av församlingens kyrkliga inventarier. Det gjordes i Breviks kyrka, Lidingö kyrka och S:ta Annagården. Samtliga inventarier har registrerats i databasen SACER som förvaltas och administreras av Svenska kyrkan centralt. Enligt utredningen har församlingen en fin tradition av inventarievården. Vissa förbättringar kan dock göras gällande mer regler och rutiner kopplat till förvaringsmöjligheter och utställning.

I utredningen pekades särskilt på behovet av förrådsutrymmen anpassade för bevarande av inventarier. Den gamla idrottssalen i Brevik pekades ut som en lämplig lokal för detta.

Ändamålsenlighet och teknisk status

Teknisk status

Beståndets övergripande tekniska status har bedömts för att visa om statusen är god eller om det finns ett behov av underhåll. Församlingens byggnader har bedömts efter tre kategorier:

- Grön – Objektet har god teknisk status och förutsättningar för långsiktigt ägande
- Gul – Objektet är i behov av mindre eller icke akuta åtgärder för att uppnå god teknisk status
- Röd – Objektet är i behov av större och/eller akuta åtgärder.

Hälften av beståndet bedöms ha en god teknisk status, då 16 av de 32 byggnaderna har bedömts till kategori grön. Nio av objekten bedöms till kategori gul och har därmed behov av åtgärder. Till kategori röd hör sju objekt vilket motsvara cirka en femtedel av alla byggnader. Sett till kvadratmeter är 75% i behov av åtgärder varav 25% är i behov av större eller akuta åtgärder.

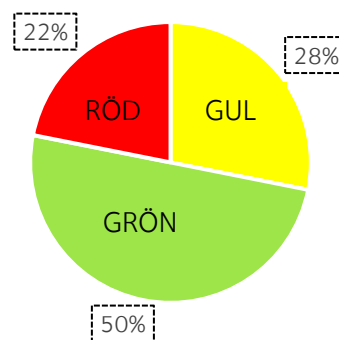
Underhållsskuld och underhållsplanering

En anledning till varför det finns flertalet byggnader med behov av åtgärder och större åtgärder är att det finns en underhållsskuld kopplat till fastigheterna. Underhållsåtgärder har inte genomförts i den utsträckning som krävs för att upprätthålla en god teknisk status. Den totala underhållsskulden uppgår till nästan 23 miljoner kronor.

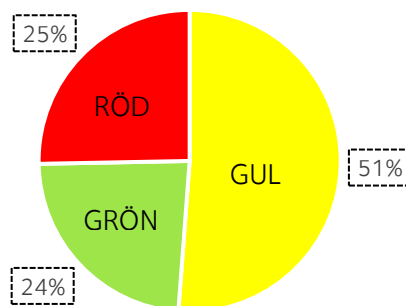
I tabell 8 visas vilka underhållsåtgärder som krävs per byggnad för att återställa statusen. Några av de största åtgärderna är renovering av Kvarnen (ca 5 miljoner kr) och renovering av lägenhet Grönsta prästgård (3 miljoner kr). Sedan finns ytterligare ett antal åtgärder på omkring 2 miljoner kronor vardera för bland annat Kyrkallén, Grönsta gröna stugan, Breviks kyrka, Breviks förskola, etc.

För att nå församlingens mål om en god förvaltning krävs att det finns såväl en underhållsplan som årliga anslag som möjliggör ett förvaltande enligt underhållsplanen.

Teknisk status
Antal objekt per kategori



Teknisk status
Antal kvm BRA per kategori



Tabell 8. Teknisk status och underhållsskuld per byggnad.

Byggnad	Färgkod	Kommentar	Underhålls-kostnad (tkr)
Lidingö kyrka	Gul	Renovering/byte av el-centraler	500
Lidingö kyrka väntrum	Grön		
Kontor/samlingslokal "Kyrkallén"	Röd	Total renovering av byggnaden, toaletter, kontor	2 000
Grönsta prästgård/lägenhet	Röd	Renovering lägenhet, badrum, alla rum, nytt värmesystem	3 000
Grönsta förråd/kontor	Röd	Tak, fönsterpanel, målning, värmesystem	1 500
Grönsta röda stugan, förråd	Gul	Målning	50
Lilla Grönsta Förskola	Röd	Byta av, tak, takfönster, värmesystem, ytterdörr, renovering fönster	1 500
Grönsta vagnslidret, förråd	Grön		1 000
Grönsta lidingöladan, förråd	Grön		50
Grönsta gröna stugan	Röd	Total renovering från grund till tak	2 000
Grönsta pumphus	Grön		
Grönsta brygga	Gul	Vinterbadare, högt slitage på bryggan	
Grönsta musteriet	Grön		50
Breviks kyrka	Gul	Renovering av puts, koppartak/isolering, el översyn	2 000
Brevik barnvagnsförråd	Grön		
Brevik förskola	Gul	Renovering av fönster, tak, puts, målning	2 000
Brevik förråd för ventilationsanläggning	Grön		
S:ta Annagården	Gul	Renovering/ombyggnad rum	2 000
S:ta Annagården förråd källsortering	Grön		
S:ta Annagården bostadshus/lokal "Kvarnen"	Röd	Behov av renovering av puts, fönster, yttre tak, ventilation i Kvarnen	5 000
S:ta Annagården förråd Kvarnen	Grön		
S:ta Annagården förråd cykelparkering	Röd	Nytt tak	20
S:ta Annagården blomsterkiosken	Grön	Målning	100
Kapellet, S:ta Annagården	Grön		
Bodal barnvagnsförråd	Grön		
Bodal Estonia monumentet	Grön		
Bodals klockstapel	Gul	Vad händer med fastigheten?	
Ekonomibygnaden	Grön		
Garaget	Grön		
Ceremoni-/bisättningslokal Viken	Grön		
Källare f.d. bisättning	Gul	Jordkällare	
Kolumbarium	Gul	Sprickbildning i betong	
SUMMA			22 770

Ändamålsenlighet

Ändamålsenliga lokaler är en viktig del för att kunna bedriva en bra verksamhet. Den generella bedömningen är att församlingens lokaler fungerar bra för verksamheten. Det finns några brister och möjligheter till förbättringar. En överskådlig bedömning har gjorts tillsammans med verksamheten. Bedömningen utgår från fyra parametrar som har bedömts utifrån en graderingsskala med fyra steg:

Parametrar

Lokalens ändamålsenlighet	Inomhusklimat	Tillgänglighet	Flexibilitet
Hur väl uppfyller lokalerna verksamhetens krav? Ex. sett till läge, storlek och funktioner.	Hur upplevs inomhusklimatet? Ex. ventilation ljus och ljud.	Hur är lokalens fysiska tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga?	Hur är lokalens möjlighet till omställningsbarhet mellan aktiviteter?

Graderingsskala

1	2	3	4
Inga brister	Mindre eller obetydliga fel eller brister	Väsentliga fel eller brister	Större eller allvarliga fel eller brister

Nedan följer en sammanställning av ändamålsenligheten och verksamhetens kommentarer. Resultatet av bedömningen presenteras i sin helhet i bilaga 1.

Lidingö kyrka

Under större gudstjänster (t.ex. konfirmation och större kyrkliga handlingar) anses kyrkan vara för liten. Detta gör att gudstjänster och verksamheter ibland måste dubbleras. Tillgängligheten anses begränsad då rullstolsburna behöver sitta i mittgången vid gudstjänster. Det är även ett trappsteg till koret och trång passage vid främre bänkraden, vilket gör att rörelsehindrade inte kan tända ljus eller ta avsked vid kistan under begravningar. Inomhusklimatet anses inte heller vara optimalt då det under sommarhalvåret blir väldigt varmt och under vinterhalvåret väldigt kallt.

Breviks kyrka

Breviks ändamålsenlighet och flexibilitet är generellt god. I Breviks kyrka har man upplevt brister kopplat till tillgängligheten. Exempelvis är det svårt att nå koret om man är rullstolsburen samt avsaknad av hiss för att ta sig till våning två i Flygeln. Inomhusklimatet upplevs också bristfälligt. Det är begränsad belysning och det drar. Ett fönsterbyte har församlingen planerat för och även extra belysning. Vid körövning och annan aktivitet upplevs församlingssalen slamrig. Verksamheten saknar förvaringsutrymmen i anslutning till Breviks kyrkorum, vilket är problematiskt under konserter.

Kvarnen fungerar väl och har enbart tilldelats ettor i alla kategorier.

S:ta Annagården

Ändamålsenligheten i S:ta Annagårdens lokaler har överlag bedömts vara god, ca 1.34 av 4 i genomsnitt. De lokaler som främst bedömts ha en låg ändamålsenlighet är bruna salen och stora salen. Det beror främst på att vikväggens funktion uppmärksammades vid en skydds rond samt att det råder stor konkurrens om lokalen mellan exempelvis olika verksamheter och förtroendevaldas sammanträden. Det finns inga brister i varken inomhusklimat eller tillgängligheten. Mer flexibilitet kan önskas när det gäller de administrativa lokalerna, exempelvis behov av ett rum för att möjliggöra telefonsamtal då flertalet kontor är i öppna landskap.

Grönsta prästgård

Lokalen upplevs outnyttjad för församlingsverksamheten men har potential och är beläget naturskönt. Den används till och kan i fortsättningen användas för borgerliga begravningsceremonier. Ytterligare användning av lokalen kan göras genom exempelvis konfirmandläger, kaféer och pilgrimsvandringar med mera.

Kyrkallén

Generellt anses ändamålsenligheten vara god i Kyrkallén. Byggnaden har två våningar och våning två kan ej nyttjas fullt på grund av begränsad brandutrymning. På nedre botten finns tidigare kontorsutrymmen som nu delvis används som förråd. Där finns också goda möjligheter att ta emot orgelelever i övningsrum.

Energi och miljö

Församlingen har beslutat att bli miljödiplomerad, enligt Svenska kyrkans miljödiplomeringsystem. Ett hållbart förhållningssätt är centralt i församlingens verksamhet och aktiviteter.

År 2020 uppgick den totala energianvändningen för uppvärmning, kraft och belysning till 746 383 kWh. Av dessa svarade kyrkobyggnaderna för 25% procent. Samtliga byggnadsverk använder sig av 100% förnyelsebar energi. Den byggnad som hade högst energianvändning under 2020 var S:ta Annagården som förbrukade 148 837 kWh. Därefter var det Breviks kyrka som hade en energianvändning om 133 900 kWh och Grönsta prästgård som uppgick till 112 263 kWh. Ser man istället till energiförbrukning per kvadratmeter finns det andra byggnader som står för den högsta förbrukningen. Det gäller Grönsta förråd 336 kWh/kvm och Blomsterkiosken med 266 kWh/kvm. S:ta Annagården tillhör istället dem med den lägsta förbrukningen med sina 117 kWh per kvadratmeter.

Den genomsnittliga energianvändningen för kyrkor låg 2020 på 137 kWh per kvadratmeter. Det ligger i nivå med genomsnittet för kyrkor och kapell i energimyndighetens statistik. För år 2016 redovisas ett snittvärde på 145 kWh per kvadratmeter (ES 2017:05). Den totala energianvändningen var som högst för S:ta Annagården följt av Breviks kyrka (diagram 4). Sett till

förbrukning per kvadratmeter låg Grönsta förråd/kontor, Gröna stugan och Blomsterkiosken högst (diagram 5).

Diagram 4. Total energiförbrukning per år för respektive byggnad.

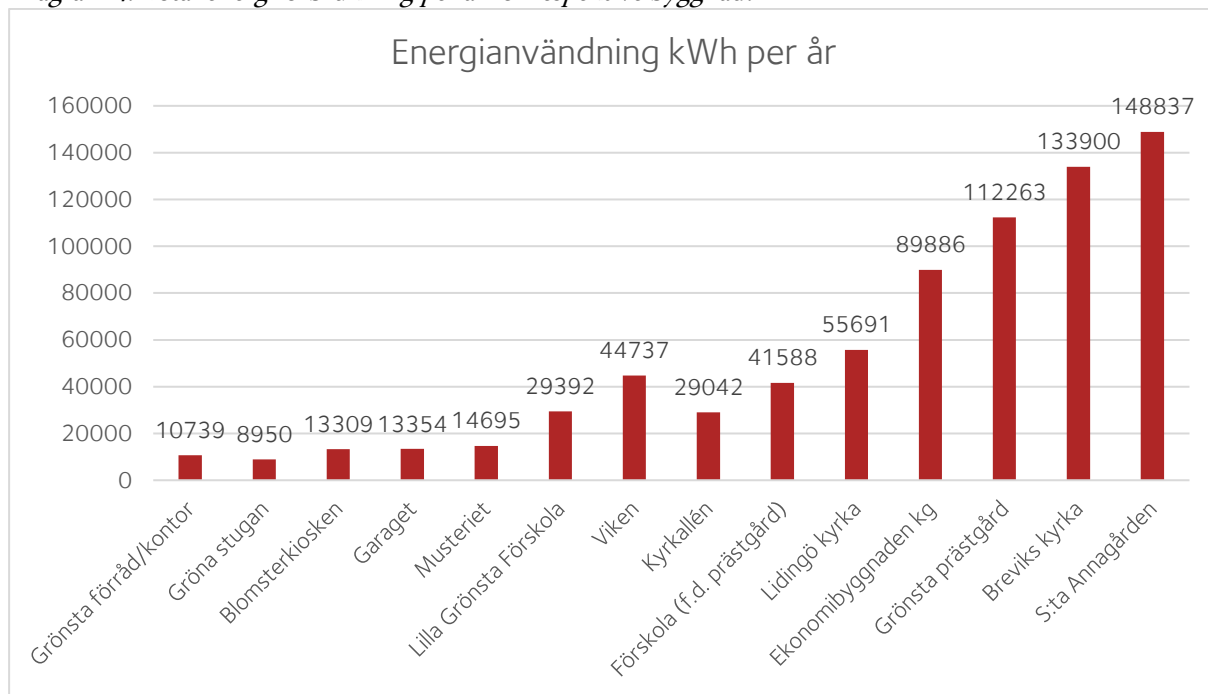
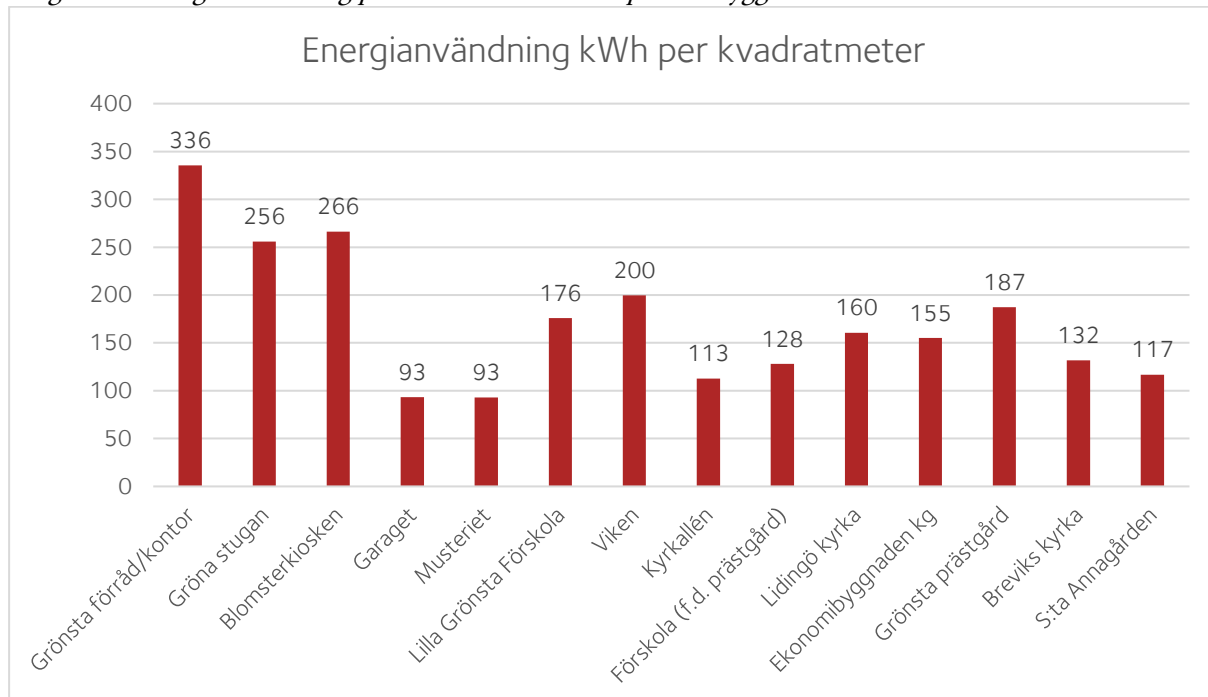


Diagram 5. Energiförbrukning per kvadratmeter för respektive byggnad.



Sammanfattande analys

Församlingsverksamheten bedrivs i huvudsak i två byggnader, Breviks kyrka och S:ta Annagården. Församlingsbyggnaderna utgör geografiskt församlingens två nav. Sett till hur verksamheten ser ut idag och hur den väntas att utvecklas så finns i stort sett de lokaler som krävs för att kunna bedriva verksamhet. Vid vissa tillfällen är det ett högt bokningstryck på några enskilda rum, exempelvis stora salen i S:ta Annagården. Salen används både för församlingsverksamhet och för uthyrning exempelvis för begravningskaffén. För kyrkobyggnader kan det konstateras att verksamhetens lokalbehov tillgodoses genom de två kyrkobyggnaderna och kapellet, sett till antal och storlek. Generellt kan det alltså konstateras att befintliga lokaler och kyrkobyggnader fungerar bra för verksamheten.

När det gäller lokalernas ändamålsenlighet är den generella bedömningen är att det finns några förbättringsmöjligheter. I kyrkobyggnaderna kopplat till akustik och tillgängligheten för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. I Breviks kyrka behöver förvaringsmöjligheterna förbättras och vissa rumsfunktioner behöver ändras för att bättre passa verksamhetens behov. Mindre åtgärder behöver att göras för att förbättra ändamålsenligheten.

Cirka en femtedel av församlingens byggnader har brister när det gäller den tekniska statusen. Här behöver beslut fattas om framtida användning och prioritering av underhållsåtgärder. Samtliga byggnadsverk använder sig av 100% förnyelsebar energi. År 2020 uppgick den totala energianvändningen för uppvärmning, kraft och belysning till 746 383 kWh. Av dessa svarade kyrkobyggnaderna för 25% procent.

Sett till ekonomin för församlingsverksamheten så har det budgeterats för ett positivt resultat 2021 och även för åren 2022–2023. Det väntas ett resultat på 650 - 700 tusen kronor för 2022. Bedömningen är att på 10 års sikt kunna bibehålla ett positivt resultat, vilket kommer kräva aktiva effektiviseringar bland annat kopplat till det befintliga fastighetsbeståndet.

För att uppnå församlingsinstruktionens vision om ”den goda mötesplatsen” både pågår och söks det nya samarbeten med andra för att vid behov kunna finnas på plats i centrala Lidingö. Inom beståndet finns också ett flertal lokaler som hyrs ut till andra eller inte nyttjas alls, däribland Grönsta prästgård, ett par förskolor och en blomsterkiosk. För de som hyrs ut till andra genereras till viss del också intäkter. Det behöver finnas strategier för hur ett framtida användande ska se ut.

Åtgärdsplan och konsekvensanalys

I kapitlet redovisas en sammanfattning av planerade åtgärder under perioden 2022–2031 samt en kort beskrivning av varje åtgärd med motiveringar och förväntade konsekvenser. Därefter redovisas prognoser för den förväntade utvecklingen om åtgärdsplanen genomförs. Sist i kapitlet sammanfattas de förväntade konsekvenserna ur olika perspektiv.

Åtgärderna har värderats och prioriterats av församlingens samplaneringsgrupp samt beretts i kyrkorådet inför kyrkofullmäktiges fastställande av lokalförsörjningsplanen.

Åtgärder och konsekvensanalys

En viktig del i framtagningen av denna lokalförsörjningsplan har varit samplaneringen och dialog om hur församlingen ska fortsätta lokalförsörjningsarbetet. Innan fler konkreta åtgärder kan föreslås och beslutas krävs fördjupade utredningar. Därför föreslås i denna lokalförsörjningsplan ett antal punkter att arbeta vidare med:

1. Se över lokalanvändningen för att avlasta S:ta Annagården
2. Definiera en viljeinriktning för beståndet (mark och byggnader) med utgångspunkt i verksamhetens utveckling och lokalbehov
3. Upprätta plan för planerat underhåll samt underlag för beslut om årliga anslag för att säkerställa en god förvaltning
4. Utred hur behovet att kistgravplatser kan tillgodoses
5. Utred hur behovet av större borgerlig ceremonilokal kan tillgodoses
6. Söka samarbeten med andra för fler och nya mötesplatser
7. Använda och anpassa fd idrottssal i Brevik till förvaring av kyrkliga inventarier

1. Se över lokalanvändningen för att minska trycket på S:ta Annagården

Motivering

I dagsläget finns det byggnader där verksamheten verkar mer eller mindre. För att kunna jämna ut verksamhetens nyttjande av befintliga lokaler behöver man göra verksamhetsanpassningar och förbättra ändamålsenligheten. Det finns outnyttjade lokaler i beståndet som kan nyttjas mer för att avlasta andra mer nyttjade lokaler. S:ta Annagården används flitigt och det finns en hög konkurrens om rummen där. För att avlasta S:ta Annagården kan delar av verksamheter flyttas till Kvarnen och Kyrkallén. Däremot finns det vissa lokalbegränsningar. För Kvarnen är det svårt för musikverksamheten att verka där med avseende på hyresgästerna man har på andra våningen. Kyrkallén är en mindre lokal och fungerar endast för mindre verksamhetsgrupper. Ytterligare ett alternativ kan vara att frigöra mer plats i S:ta Annagården genom mer flexibel användning av administrativa ytor som öppna landskap istället för enskilda kontor i den mån det fungerar.

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

Åtgärden innebär en utredning med utgångspunkt att avlasta berörda delar av S:ta Annagården. Möjliga lösningar kan vara att flytta verksamhet till andra lågt nyttjade lokaler. Utredningen bör inkludera vilka verksamheter som kan flyttas utifrån ett verksamhetsperspektiv samt vad som krävs för att säkerställa lokalernas ändamålsenlighet.

Detta bedöms vara en åtgärd som ska genomföras inom kort för att förbättra för verksamheten inom kort.

2. Definiera en viljeinriktning för beståndet (mark och byggnader) med utgångspunkt i verksamhetens utveckling och lokalbehov

Motivering

Det finns ett behov av att tydliggöra en viljeinriktning för församlingens mark och byggnader. Med viljeinriktning menas att det för varje objekt tydliggörs hur det ska användas, förvaltas och underhållas, hyras ut eller avvecklas/säljas. Det kan också innebära ett ställningstagande där man inte vill ta ställning till ett objekt ännu. Speciellt viktigt är detta för de objekt som idag saknar tydliga ställningstaganden som exempelvis Grönstaområdet och Bodalstomten.

Beskrivning av åtgärd och konsekvens

Åtgärden innebär ett arbete med att definiera en viljeinriktning dels med utgångspunkt från befintlig verksamhetsplanering och dels med utgångspunkt från ytterligare framtidsplanering. En konsekvens är att det blir tydligare för verksamheten hur lokalerna ska användas och det blir enklare att göra prioriteringar av ändamålsanpassningar, underhåll etc. Innan en sådan viljeinriktning görs är det viktigt att se till verksamhetsutvecklingen. Den kan på sikt innebära nya eller förändrade lokalbehov sett till storlek, utformning och utrustning men här måste verksamhetsplaneringen gå före lokalplaneringen.

3. Upprätta plan för planerat underhåll samt besluta om årliga anslag för att säkerställa en god förvaltning

Motivering

För att kunna säkerställa god teknisk status samt vårda kyrkobyggnader och samlingslokaler bör man upprätta en underhållsplan samt besluta om årliga anslag. Då beståndet har en underhållsskuld blir prioriteringen av byggnader och åtgärder en viktig del. Viljeinriktningen ovan (alt. som görs i punkt 2 ovan) kommer därför att utgöra en viktig grund för detta arbete.

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

Upprätta en underhållsplan för 50 år framåt där man beskriver vilka underhåll som ska göras och vad det planeras att kosta.

4. Utred hur behovet att kistgravplatser kan tillgodoses

Motivering

Antalet begravningar har ökat från 2016 fram till 2020. Prognosen fram till 2031 för disponibla gravar visar att befintliga kistgravplatser väntas räcka i 20–25 år.

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

En utredning behöver göras för att säkerställa hur behovet av ny begravningsmark kan tillgodoses

5. Utred hur behovet av större borgerlig ceremonilokal kan tillgodoses

Motivering

Det sker allt fler utträden ur Svenska kyrkan vilket gör att man beräknar få en ökning av antalet borgerliga begravningar. Begravningsverksamheten behöver därför säkerställa en ceremonilokal för det kommande behovet. För mindre grupper kan man exempelvis nyttja Kvarnen som har en kapacitet om ca 25 personer. För medelstora grupper om 75 personer är Grönsta prästgård en lämplig lokal och för större grupper kan stora salen i S:ta Annagården användas som har en kapacitet om ca 120 personer. Det är en lokal som redan idag nyttjas av flera verksamheter och har ett högt bokningstryck.

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

En utredning bör göras för att identifiera vilka krav det finns enligt lag på en borgerlig ceremonilokal, därefter kan man söka efter en lokal som kan möta dessa behov. Vid valet av lokal bör man i första hand utgå från det egna beståndet för att avgöra om det finns någon lämplig lokal. Finns det ingen lämplig lokal bör man utreda om det finns möjlighet att hyra extern lokal eller samarbeta med andra kyrkor.

6. Söka samarbeten med andra för nya arenor och mötesplatser

Motivering

I takt med digitaliseringens utveckling och den generationsväxling man står inför bör man identifiera hur man ska möta dessa förändringar. Det finns bland annat ett lyckat exempel för nya mötesplatser, samarbetet med Radio Lidingö som påbörjades under pandemin då man inte kunde fira gudstjänst i kyrkorna.

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

Aktivt söka samarbeten och samverka med andra kyrkor eller kommunen.

7. Använda och anpassa fd idrottssal i Brevik till förvaring av kyrkliga inventarier

Motivering

Utredningen som gjordes av kyrkliga inventarier pekade särskilt på behovet av förrådsutrymmen anpassade för bevarande av inventarier. Den gamla idrottssalen i Brevik pekades ut som en lämplig lokal för detta

Beskrivning av åtgärd och konsekvenser

Påbörja förflyttning av inventarier. Översyn av utrymmet för att möjliggöra uppställningsplatser och andra nödvändiga åtgärder för att säkerställa rätt typ av förvaring av inventarierna.

Konsekvenser

Konsekvenser för fastighetsbeståndet

Beslut om viljeinriktning för fastighetsbeståndet kommer att innebära att det blir tydligare för verksamheten hur och vilka lokaler som ska användas. Genom att minska belastningen på S:ta Annagården möjliggörs ett mer jämnt och ändamålsenligt nyttjande av fler lokaler inom det befintliga beståndet.

Åtgärderna att arbeta vidare med kan på sikt innebära förändringar i det befintliga beståndet. Det avser dels åtgärder för ny borgerlig ceremonilokal, behov av kistgravplatser samt ställningstaganden för Grönstaområdet och Bodalstomten.

Konsekvenser för ekonomin

Majoriteten av åtgärderna som föreslås bedöms ha en positiv påverkan på ekonomin, exempelvis i form av fler samarbeten med andra och ökad användning av fler byggnader i beståndet.

Upprättandet av en underhållsplan säkerställer både god teknisk status för kyrkobyggnaden och samlingslokaler, men också en plan över vad det kommer att generera för underhållskostnader de närmsta 50 åren.

Konsekvenser för verksamheten

Åtgärderna kommer på sikt bidra till förbättrad ändamålsenlighet och ökad tydlighet för verksamhetens långsiktiga planering.

Konsekvenser för barn

Den samlade bedömningen är att de åtgärder som följer av åtgärdsplanen inte har några direkta negativa konsekvenser för barn. När utredningar avseende målsättning och viljeriktning verkställs ska barnperspektivet belysas särskilt.

Bilaga 1 – Ändamålsenlighetsenkät

Objekt	Lokalens ändamålsenlighet för verksamheten	Inneklimat, ljus-, ljud och luftmiljö	Tillgänglighet funktionsvariation	Är lokalen flexibel och användas för andra ändamål?	Kommentar
Breviks kyrka					Generellt problem med förvaring.
Flygeln	1	1	2	1	
Församlingssalen	1	2	2	2	Församlingssalen upplevs som slamrig vid aktiviteter. Omständig väg vid användning av hiss.
Kyrkorummet	1	2	2	1	Koret är svårt nå ur ett tillgänglighetsperspektiv. Fast inredning påverkar flexibiliteten. Bristfällig belysning.
Köket	1	1	1	1	Begränsad kapacitet, enklare tillagning till ca 30 personer.
Körrum	1	1	1	1	
Skutan	1	1	1	1	
S:ta Annagården					Behov av mindre samtalsrum. Verksamheterna konkurrerar med varandra.
Bruna salen	3	1	1	2	Vikväggens funktion uppmärksammas vid skyddsron. Konkurrens om lokalen mellan olika verksamheter.
Stora salen	3	1	1	2	Vikväggens funktion uppmärksammas vid skyddsron. Konkurrens om lokalen mellan olika verksamheter.
Kapellet	1	1	1	1	Lyhört
Köket	1	1	1	1	
Lilla salen (orgelrummet)	2	1	1	1	Används ibland som förvaringsutrymme, vilket begränsar verksamheten.
Samtalsrummet	2	1	1	1	Avsaknad av två dörrar för att skapa ett tryggt samtal.
Storstugan	2	1	1	1	Ibland krock då det är både personalmatsal och verksamhetslokal.
Övre plan (administrativa lokaler)	2	1	1	2	Öppna kontorsplatser utgör behov av rum för telefonsamtal, rum för musikrepetition eller förberedelser. Till viss del trångt.
Pedagogrummet					Används ofta som förrådsutrymme då det finns en avsaknad av förvaring.
Kvarnen					
Lilla kvarn	1	1	1	1	Kvarnen fungerar bra för sammanträden men inte för körövningar.
Stora kvarn	1	1	1	1	Kvarnen fungerar bra för sammanträden men inte för körövningar.
Kyrkallén					
Nedre plan	1	1	1	1	Orgelelever kan tas emot i övningsrum på nedre plan
Övre plan - sammanträdesrum	2	1	1	1	Begränsad användning pga. brandutrymning.
Övre plan - övningsrum	2	1	1	1	Begränsad användning pga. Brand utrymning.
Lidingö kyrka	2	2	2	1	För liten för större gudstjänster. Bristfällig tillgänglighet. Under sommaren upplevs lokalen vara för varm.
Grönsta prästgård					Lokalen används för borgerliga begravningsceremonier. Lokalen är lågt nyttjad men har potential och kan exempelvis nyttjas för konfirmandläger och pilgrimsvandring.

Parametrar

Lokalens ändamålsenlighet	Inomhusklimat	Tillgänglighet	Flexibilitet
Hur väl uppfyller lokalerna verksamhetens krav? Ex. sett till läge, storlek och funktioner.	Hur upplevs inomhusklimatet? Ex. ventilation ljus och ljud.	Hur är lokalens fysiska tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga?	Hur är lokalens möjlighet till omställningsbarhet mellan aktiviteter?

Graderingsskala

1	2	3	4
Inga brister	Mindre eller obetydliga fel eller brister	Väsentliga fel eller brister	Större eller allvarliga fel eller brister